

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən
2018-ci ildə görülmüş işlərə dair
HESABAT

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin məqsədyönlü və uzaqgörən siyasəti nəticəsində ölkə iqtisadiyyatının mühüm tərkib hissəsi kimi yanacaq-energetika sektoru sürətlə inkişaf edərək iqtisadiyyatın davamlı artımına, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə, ümumilikdə ölkəmizin tərəqqisinə xidmət edən mühüm fəaliyyət sahəsinə çevrilmişdir. Energetika sahəsində müasir infrastrukturun yaradılması, yeni texnologiyaların tətbiqi, enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində son illər ərzində həyata keçirilən tədbirlər hesabat dövründə də davam etdirilmişdir.

2018-ci ildə Energetika Nazirliyi yanacaq-energetika sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrlə birlikdə aşağıdakı istiqamətlər üzrə tədbirlər həyata keçirmişdir.

Elektroenergetika sahəsi üzrə:

Ötən il respublikada ümumi elektrik enerjisi istehsalı 25256,1 mln. kVts olmuşdur. “Azərenerji” ASC və Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidmətinə məxsus İstilik Elektrik Stansiyalarında 21163,7 mln. kVts, Su Elektrik Stansiyalarında isə 1754,3 mln. kVts elektrik enerjisi istehsal edilmişdir. Qalan elektrik enerjisi isə müstəqil elektrik stansiyalarının payına düşür. Belə ki, “Azərenerji” ASC üzrə 22520,8 mln. kVts (İES-lərdə 20918,6 mln. kVts, SES-lərdə 1602,2 mln.kVts), Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti üzrə 431,4 mln. kVts (İES-lərdə 245,1 mln. kVts, SES-lərdə 152,1 mln. kVts, Günəş ES-də 34,2 mln. kVts), Müstəqil Elektrik Stansiyaları üzrə 2303,9 mln. kVts təşkil edir.

2018-ci il ərzində elektrik enerjisinin ixracı 1447,7 mln. kVts olmaqla, 2017-ci illə (1282,5 mln. kVts) müqayisədə 165,2 mln. kVts, idxalı isə 131,1 mln. kVts olmaqla, 2017-ci illə (107,8 mln. kVts) müqayisədə 23,3 mln. kVts artmışdır. Belə ki, ixrac olunan 1447,7 mln. kVts elektrik enerjisinin 80,3 mln. kVts İranın, 13,45 mln. kVts Türkiyə-Gürcüstan-tranzitin, 121,5 mln. kVts Rusiyanın, 1232,4 mln. kVts Gürcüstanın payına düşür. İdxal olunan 131,1 mln. kVts elektrik enerjisinin 32,0 mln. kVts İranın, 76,0 mln. kVts Rusiyanın, 23,1 mln. kVts Gürcüstanın payına düşmüşdür.

“Azərenerji” ASC və Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidmətinə məxsus İstilik Elektrik Stansiyalarında elektrik enerjisinin istehsalına 5 milyard 34 milyon kubmetr təbii qaz sərf edilmişdir.

2018-ci il ərzində hər kVts elektrik enerjisinin istehsalına yanacağın xüsusi sərfi 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 296,3 q/kVts-dan 279,8 q/kVts-a qədər (16,5 q/kVts) azalmışdır ki, bu da 338,3 min ton şərti yanacağa qənaət deməkdir. 2018-ci ilin müvafiq dövründə Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin tabeliyindəki “Azalternativenerji” MMC tərəfindən alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri hesabına 9051.1 min kVts elektrik enerjisi istehsal olunmuş, onun 8283.3 min kVts-ı ümumi enerji sisteminə ötürülmüşdür. MMC-nin bütün obyektləri üzrə enerji sistemindən alınan enerjinin həcmi 664.6 min kVts, xüsusi sərfiyyatın həcmi isə 1432.4 min kVts təşkil etmişdir.

Energetika Nazirliyi tərəfindən Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında ölkə rəhbərinin verdiyi tapşırıqların və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138

nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ndə müəyyən edilmiş vəzifələrin icrası ilə bağlı Energetika Nazirliyi tərəfindən 2030-cu ilədək olan müddət üzrə elektrik enerjisinə tələbatın proqnozlaşdırılması, bu tələbata uyğun olaraq mövcud güclərin optimallaşdırılması və yeni generasiya güclərinin yaradılması, habelə bərpa olunan enerji mənbələrinin ümumi generasiyada payının müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə araşdırmalar aparılmış və nəticələri Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilmişdir.

Ölkənin enerji sistemində 2018-ci il 3 iyul tarixində baş vermiş qəza ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 3 iyul tarixli 266 nömrəli sərəncamı ilə yaradılmış Dövlət Komissiyasının fəaliyyətində Energetika Nazirliyi qəzanın səbəblərinin araşdırılması istiqamətində aparılan tədbirlərdə və qəzanın nəticələrini əks etdirən yekun hesabatın hazırlanması prosesində iştirak etmişdir. Həmçinin, nazirliyin nümayəndələri qəza baş vermiş stansiyaya mütəmadi səfərlər etmiş və qəza ilə bağlı keçirilmiş texniki müşavirələrdə müvafiq tövsiyələr verilmişdir.

Enerji sistemində elektrik stansiyalarının etibarlı işinin təmin edilməsi, itirilmiş güclərin bərpa olunması istiqamətində icrası tələb olunan təmir işlərinin vaxtında aparılmaması səbəbindən yaranmış vəziyyətin aradan qaldırılması ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən "Azərenerji" ASC qarşısında enerji sistemi üzrə generasiya güclərinin bərpa edilməsi, yarımstansiyaların avadanlıqlarla təchiz olunması, habelə elektrikötürücü sistemin yük buraxma qabiliyyətinin artırılması istiqamətində yeni prioritetlər müəyyən edilərək hədəflər qoyulmuşdur.

Energetika Nazirliyi və Almaniyanın VPC şirkəti ilə birgə hazırlanmış "Azərenerji" ASC-nin qoyuluş güclərinin optimallaşdırılması və reabilitasiyası Proqramı" çərçivəsində geniş miqyasda tikinti-quraşdırma, yenidənqurma və təmir-bərpa işlərinin aparılmasına başlanılmışdır.

Eyni zamanda, Almaniyanın VPC şirkəti ilə birgə Energetika Nazirliyi tərəfindən "Azərenerji" ASC-nin ötürücü sisteminin optimallaşdırılması və reabilitasiyası Proqramı" da hazırlanmışdır.

"Şimal-2" Elektrik Stansiyasının T-2 saylı transformatorunda baş vermiş qəza nəticələrinin aradan qaldırılması tədbirləri Energetika Nazirliyi tərəfindən daim nəzarətdə saxlanılmışdır. Belə ki, qəzanın səbəblərinin araşdırılması istiqamətində aparılan işlər mütəmadi olaraq izlənilir. Hazırda qəza baş vermiş transformator təmir olunmaq üçün "ATEF" şirkətlər qrupuna nəql edilmişdir. Elektrik avadanlıqlarında qrafikə uyğun cari təmir işləri və təsdiq edilmiş qrafik əsasında stansiyanın güc transformatorlarında transformator yağlarının xromatoqrafik analizləri aparılmışdır.

Bundan əlavə, 12-13 noyabr tarixlərində SOCAR, "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-nin 2019-cu il üzrə gəlirlər və xərclər smetaları layihələrinin müzakirəsi məqsədilə aidiyyəti qurumlardan nümayəndələrin iştirakı ilə iclaslar keçirilmişdir. Həmçinin, "Azərenerji" ASC-nin dövlət zəmanətli borclarının qaytarılması probleminin həlli yollarının müəyyən edilməsi məqsədilə sözügedən qurumla, həmçinin iqtisadiyyat və maliyyə nazirliklərinin nümayəndələri ilə müzakirələr kerilmişdir.

"Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli Fərmanının 2.3-cü bəndini və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 23 iyul tarixli 547s nömrəli Sərəncamının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə KPMG şirkətini cəlb etməklə Energetika Nazirliyi tərəfindən elektrik qurğularının quraşdırılması qaydası,

elektrik və istilik qurğularının texniki istismar qaydası, elektrik və istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası qaydası, elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin aparılması qaydası, yanacaq ehtiyatının maliyyələşdirilməsi, yaradılması, qorunması, istifadəsi, həcmi və uçotunun həyata keçirilməsi qaydası layihələrinin hazırlanması üzrə müvafiq işlər görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 16 dekabr tarixli 191 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasına Energetika Sahəsində İslahatlara Dəstək Proqramı ilə bağlı ayırdığı 13,0 mln. avro məbləğində qrant vəsaitinin Proqramın məqsədlərinə istifadəsi üzrə Tədbirlər Planı"nın 5-ci tədbirinin "4. Tədbirlər" bölməsinin 5-ci hissəsindən irəli gələn elektrik və istilik enerjisinin istehsalında yüksək səmərəliliyə və enerji resurslarının istifadəsində əhəmiyyətli qənaətə nail olunması, habelə istehlakçıların etibarlı, təhlükəsiz və dayanıqlı elektrik və istilik enerjisi ilə təmin edilməsi məqsədi ilə Energetika Nazirliyi tərəfindən aşağıdakı işlər görülmüşdür:

- Almaniyanın "Enerco" şirkətini cəlb etməklə mövcud elektrik enerjisi stansiyalarının optimallaşdırılması və təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlər planı hazırlanır;

- Almaniyanın DNV GL Energy Advisory GmbH şirkətini cəlb etməklə elektrik enerjisinin ümumi generasiya güclərində alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin xüsusi çəkisinin artırılmasını, habelə alternativ və bərpa olunan enerji sahəsinə özəl investisiyaların cəlb edilməsi məqsədi ilə bu sahəni tənzimləyən normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsini, güzəştli tariflərin və digər təşviqedicilə tədbirlərin tətbiqini əhatə edən sənədlər hazırlanır;

- "Prima Consulting" MMC-ni cəlb etməklə energetika sektorunda bazar münasibətlərinin və bazar subyektlərinin formalaşdırılmasına yönəldilmiş hərtərəfli islahatların aparılmasına dair qanunvericilik bazası hazırlanır;

- ölkədə dayanıqlı və etibarlı istilik təchizatı sisteminin yaradılması, istehlakçıların fasiləsiz və keyfiyyətli istilik enerjisi ilə təmin edilməsi, isitmə məqsədi ilə istifadə edilən təbii qaz və elektrik enerjisi sərfiyyatının azaldılması, enerji resurslarından səmərəli istifadə olunması, yanğın və ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədi ilə "Azəristiliktəchizat" ASC-nin texniki, təşkilati və maliyyə vəziyyəti ilə bağlı diaqnostik araşdırmanın aparılması və optimallaşdırılma tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün mərhələli tədbirlər planının hazırlanması üzrə açıq tender elan edilmişdir.

Hesabat ili ərzində ölkədə generasiya gücləri üzrə aşağıdakı işlər görülmüşdür:

2018-ci ilin 15 oktyabr tarixində Lerik rayonunda gücü 16,5 MVt olan yeni elektrik stansiyası istismara verilmişdir.

"Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Prezidentinin 22 dekabr 2017-ci il tarixli 3535 sayılı Sərəncamının icrası ilə əlaqədar isə "Azərişiq" ASC-nin balansına verilmiş Xızı rayonunun Yeni Yaşma və Şurabad qəsəbələrində yerləşən Külək Elektrik Stansiyalarında təmir və bərpa işləri aparılmışdır. Stansiyaların istehsal etdiyi elektrik enerjisinin ötürülməsi üçün Yeni Yaşma Külək Elektrik Stansiyasının ərazisində 20/110 kV-luq 2x40 MVA gücündə və 10/35 kV-luq 4 MVA gücündə yarımstansiyalar inşa edilmiş, 110 kV-luq 4-cü Yaşma və 35 kV-luq Yaşma Bağları hava xətləri ilə əlaqələndirilmişdir. 2018-ci il oktyabrın 11-də Yaşma Külək Stansiyasının açılışında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti iştirak etmişdir.

Hesabat ili ərzində 24 elektrik stansiyasında təsdiq edilmiş qrafik əsasında aşağıdakı əsaslı və cari təmir işləri aparılmışdır:

“Mingəçevir” SES-də yenidənqurma işləri başa çatmış və fevral ayının 27-də stansiya yenidən istismara verilmişdir;

“Astara-1” KSES-də sınaq-sazlama işləri aparılmış, “Oğuz 1 və 2 ” KSES-lərdə tikinti-quraşdırma işləri başa çatdırılmış, “Oğuz 3” KSES-də isə tikinti quraşdırma işləri davam etdirilmişdir;

“Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik avadanlıqları üzrə 3 sayılı enerji bloku əsaslı, 7 sayılı enerji bloku orta təmirdə olmuş və 4 sayılı enerji bloku isə uzadılmış orta təmirdə olmuşdur. 1,2,3,4,5,6,7,8 sayılı enerji bloklarında cari təmir işləri aparılmışdır;

“Sumqayıt Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik və elektrik avadanlıqları üzrə cari təmir işləri görülmüşdür;

“Cənub Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik və elektrik avadanlıqları üzrə cari təmir və təftiş işləri aparılmışdır. Elektrik avadanlıqları üzrə 110 kV-luq 2-ci Sabirabad, 3-cü Sabirabad, 2-ci Muğan və 4-cü Şirvan HX-ləri Şirvan İES-dən “Cənub” ES-ə köçürülüb. 110 kV-luq 2-ci Salyan, 330 kV-luq 4-cü Şirvan, 220 kV-luq 2-ci Şirvan, 4-cü və 5-ci Cənub HX-lərin, 1-ci kommutasiya avadanlıqları cari təmir (silib, təmizləmə işləri) edilmişdir. 330/220 kV-luq 3 sayılı əlaqə avtotransformatoru təmir edilməsi üçün ATEF şirkətlər qrupuna nəql edilmişdir;

“Cənub” ES layihə gücü 780 MVt olsa da 4 sentyabr 2018-ci il tarixinə 520 MVt olmaqla 260 MVt yük məhdudiyyəti ilə istismar edilirdi. “Azərenerji” ASC-nin qoyuluş güclərinin optimalaşdırılması və reabilitasiyası Proqramı” çərçivəsində görülən tədbirlər nəticəsində uzun müddət təmirdə olan 2 sayılı qaz turbininin yanma kameralarında zədələnmiş elementlər əvəz edilmiş, stansiyanı yüksək təzyiqli qazla təmin edən qaz kompressorların avtomatika və idarəetmə problemləri həll olunmuş, verilən təbii qazın əlavə təmizlənməsi üçün tədbirlər görülmüşdür. Bundan əlavə qaz turbininin əsas yük tənzimləyicisinin istelsalçı şirkət tərəfindən sazlanması həyata keçirilmişdir. Bütün bunların nəticəsində 25 noyabr 2018-ci il tarixində stansiyada 200 MVt yük məhdudiyyəti aradan qaldırılmışdır ki, nəticədə stansiyanın faktiki istehsal gücü 720 MVt-a çatdırılmışdır;

“Şimal Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik və elektrik avadanlıqları üzrə cari təmir işləri aparılmışdır;

“Şirvan İstilik Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik və elektrik avadanlıqları üzrə cari və əsaslı təmir işləri aparılmışdır;

“Bakı İstilik Elektrik Mərkəzi” MMC-də və “Bakı Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik və elektrik avadanlıqları üzrə aqreqlərdə və elektrik avadanlıqlarında qrafikə uyğun cari təmir və əsaslı təmir işləri aparılmışdır;

“Xaçmaz Elektrik Stansiyası” MMC, “Astara Elektrik Stansiyası” MMC, “Şəki Elektrik Stansiyası” MMC və “Şahdağ Elektrik Stansiyası” MMC üzrə istilik avadanlıqları üzrə aqreqlərdə işləmə saatlarından asılı olaraq texniki qulluq işləri aparılmışdır. Elektrik avadanlıqlarında qrafikə uyğun cari təmir işləri aparılmışdır;

“Şəngəçal Elektrik Stansiyası” MMC-də istilik avadanlıqları üzrə texniki qulluq və qrafikə uyğun cari təmir işləri aparılmışdır;

Azərenerji ASC-nin balansında olan iri və kiçik su elektrik stansiyalarında, o cümlədən Mingəçevir SES-də, Varvara SES-də, Şəmkir SES-də, Yenikənd SES-də, Füzuli SES -də, Şəmkirçay SES və Taxtakörpü SES-də təsdiq edilmiş qrafik əsasında əsaslı və cari təmir işləri aparılmışdır.

2018-ci il ərzində 3 ədəd 330 kV-luq, 6 ədəd 220 kV-luq, 12 ədəd 110 kV-luq, 27 ədəd 35 kV-luq yarımstansiyalarda, 390 ədəd 0,4 kV-luq transformator məntəqələrində yenidənqurma və bərpa işləri aparılmışdır.

1386,597 km-dən artıq hava xətti əsaslı təmir edilmişdir. Təmir qrafiki çərçivəsində 22509 ədəd izolyator və 137 ədəd dayaq dəyişdirilmiş, 23 ədəd dayaq isə təmir olunmuşdur.

35÷500 kV-luq yarımstansiyalarda təsdiq olunmuş qrafikə əsasən avadanlıqların əsaslı və cari təmir işləri yerinə yetirilmişdir. Belə ki, 35÷500 kV-luq 185 ədəd transformator, 702 ədəd eleqaz açarı, 6÷220 kV-luq 586 ədəd yağ açarı, 6÷35 kV-luq 503 ədəd vakuum açarı əsaslı və cari təmir olunmuşdur. Yarımstansiyalarda fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəlmiş avadanlıqların yeniləri ilə əvəz olunması, müasir mühafizə, idarəetmə və avtomatika panellərinin quraşdırılması işləri davam etdirilir.

Avadanlıqlardakı çatışmazlıqların müəyyənləşdirilib aradan qaldırılması üçün 225 ədəd 6-500 kV-luq transformator və avtotransformator, 880 ədəd müxtəlif tipli açarlar, 1522 ədəd boşaldıcı, 1573 ədəd gərginlik və cərəyan transformatorlarında profilaktik sınaq-yoxlama işləri aparılmışdır.

500 kV-luq "Samux-Qardabani" hava xəttinin 90-94 sayılı dayaqlar arası hissəsinin bataqlıq ərazisindən kənara çıxarılması" layihəsi üzrə hava xəttində 8 ədəd dayaq quraşdırılmaqla 1,8 km hissəsində trassası dəyişdirilmişdir.

330 kV-luq "Qardabani" hava xəttinin ikidövrəli variantda yenidənqurulması layihəsi üzrə 105 ədəd dayaq quraşdırılmış, 7 km hissəsində naqillər asılmışdır. Tikinti-quraşdırma işləri davam etməkdədir.

"330 kV-luq 3-cü "İmişli" hava xəttinin "Ağ göl" ərazisindən kənara çıxarılması" layihəsi üzrə tikinti işləri tam yerinə yetirilmişdir.

Gücü 3x250 MVA 220 kV-luq "Böyük Şor"yarımstansiyanın, 220 kV-luq ikidövrəli, uzunluğu 135 km olacaq "Cənub ES-Böyük Şor" yarımstansiyası arasında hava xəttinin tikintisi və 110-220 kV-luq şəbəkəyə birləşdirilməsi layihəsi üzrə hava xətlərinin tikintisi işləri davam etdirilir.

2 dövrəli 220 kV-luq 1-ci, 2-ci "Zabrat" hava xətlərinin Masazır gölü ərazisindən çıxarılması" layihəsi üzrə 2,94 km uzunluğunda hava xəttinin tikintisi işləri başa çatdırılmışdır.

Sistem əks-qəza avtomatikasının müasir mikroprosessor texnologiyası əsasında modernləşdirilməsini nəzərdə tutan layihə üzrə işlər davam etdirilmişdir. Lazımi avadanlıqlar gətirilmiş və layihə üzrə nəzərdə tutulmuş elektrik stansiyalarında və yarımstansiyalarda qurğuların quraşdırılması işləri başa çatdırılmışdır. Yeni sistemin sınaq-sazlama işləri yekunlaşmaq üzrədir.

Gücü 385 MVt olan "Səngəçal-2" Elektrik Stansiyası üçün İnşaat Pasportu və Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətindən torpaq sahəsinə çıxarış alınmışdır.

"Azərişiq" ASC tərəfindən elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə paylayıcı elektrik şəbəkələrində yarımstansiyalarda yenidənqurma işləri aparılmış, paylayıcı qurğular inşa olunmuş, istismardan çıxarılmış avadanlıq və qurğular yeniləri ilə əvəz edilmişdir.

2018-ci il ərzində Sabunçu rayonunun 110/35/10 kV-luq "Bakıxanov" yarımstansiyası tam yenidən qurulmuş, yarımstansiyada yeni 35 və 10 kV-luq paylayıcı qurğular inşa edilərək eleqaz və vakuum tipli elektrik avadanlıqlarla təchiz olunmuş, 110/35/10 kV-luq 2x25 MVA gücündə transformatorlar 2x40 MVA gücündə transformatorlarla əvəz edilmişdir.

“Bakı Ağ Şəhər” şəhərsalma layihəsi çərçivəsində 110/35/10 kV-luq 2x50 MVA gücündə “Ağ Şəhər-2” yarımstansiyası, 35/0,4 kV-luq iki ədəd transformator məntəqəsi inşa edilmiş, “Ağ Şəhər-1” və “Ağ Şəhər-2” yarımstansiyaları arasında 14,4 km uzunluğunda 110 kV-luq iki dövrəli kabel xətləri çəkilmişdir.

Xəzər rayonu Şağan qəsəbəsində inşa edilmiş 6/0,4 kV-luq 2x400 kVA gücündə 33 saylı transformator məntəqəsi, Yasamal rayonunda 10/0,4 kV-luq 1151 saylı transformator məntəqəsi müasir avadanlıqlarla təmin olunmuş, Abşeron rayonu Güzdək qəsəbəsində 10 kV-luq paylayıcı qurğu inşa edilmiş, Xəzər rayonu Şüvəlan qəsəbəsində istilik kompleksinin, Türkan qəsəbəsində gülçülük kompleksinin elektrik təchizatı üçün müvafiq olaraq 35/6 və 35/10 kV-luq, Salyan rayonunda “Qızılağac” aqroparkın elektrik təchizatı üçün 35/0,4 kV-luq, Şabran rayonunda “Çıraqqala” aqroparkın, Ağcabədi rayonunda fermer təsərrüfatının elektrik təchizatı üçün 35/10 kV-luq yarımstansiyalar inşa edilərək istismara verilmişdir.

Əhalinin elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması, elektrik enerjisinə artan tələbatın ödənilməsi üçün Qəbələ rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x40 MVA gücündə “Qəbələ”, İsmayilli rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x16 MVA gücündə “İsmayilli”, 110/35/10 kV-luq 10 MVA gücündə “Topçu”, Ağdaş rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x25 MVA gücündə “Ağdaş”, Ağcabədi rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x25 MVA gücündə “Ağcabədi-2”, Sabirabad rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x25 MVA gücündə “Cavad”, Cəlilabad rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x31,5 MVA gücündə “Cəlilabad”, Lənkəran şəhərində 110/35/10 kV-luq 2x25 MVA gücündə “Lənkəran-2”, Tərtər rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x40 MVA gücündə “Tərtər”, Xızı rayonunda 35/6 kV-luq 4 MVA gücündə “Şurabad”, 35/10 kV-luq 1,8 MVA gücündə “Baxışlı”, Sabirabad rayonunda 35/10 kV-luq 2x4 MVA gücündə “Azadakənd”, Qusar rayonunda 35/10 kV-luq 4 MVA gücündə “Hil”, İmişli rayonunda 35/6 kV-luq 2x4 MVA gücündə “Bəhrəmtəpə”, Quba rayonunda 35/0,4 kV-luq 0,1 MVA gücündə “Qaladalı”, Xaçmaz rayonunda 35/0,4 kV-luq 0,1 MVA gücündə “Susayqışlaq” yarımstansiyaları inşa edilmişdir.

Hesabat dövründə ümumi gücü 351 MVA olan 12 ədəd 110 kV-luq, ümumi gücü 128 MVA olan 27 ədəd 35 kV-luq yarımstansiyalarda tikinti və yenidənqurma işləri aparılmış, 8 ədəd 10 və 6 kV-luq transformator məntəqəsi və paylayıcı qurğu inşa edilmişdir.

Əhalinin elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması üçün 0,4 kV-luq 390 ədəd komplekt transformator məntəqəsi quraşdırılmış, 122,9 km 35 kV-luq, 501 km 6-10 kV-luq, 1041,7 km 0,4 kV-luq kabel xətləri çəkilmiş, 121 km 35 kV-luq, 990 km 6-10 kV-luq, 5125,4 km ÖİN 0,4 kV-luq hava xətləri, 27,6 km 0,4 kV-luq hava xətləri çəkilmiş və təmir olunmuş, 160682 ədəd müxtəlif gərginlikli dayaqlar quraşdırılmışdır.

2018-ci ildə 108 ədəd 110 kV-luq, 258 ədəd 35 kV-luq, 2750 ədəd 6 və 10 kV-luq yarımstansiyada elektrik avadanlıqlarının, texniki vəziyyətinin yoxlanılması təmin olunmuş, müəyyən edilmiş nasazlıqlar aradan qaldırılmaqla təmir və sınaq işləri yerinə yetirilmiş, 950 ədəd 10 və 6 kV-luq, 27 ədəd 35 kV-luq transformator əsaslı təmir olunmuşdur.

Fevralın 27-də Mingəçevir şəhərinin elektrik paylayıcı şəbəkəsinin Avtomatik İdarəetmə və Nəzarət Mərkəzi, iyunun 5-də Goranboy rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x40 MVA gücündə “Dəlīməmmədi”, 110/35/10 kV-luq 2x40 MVA gücündə “Kürəkçay”, avqustun 25-də İsmayilli rayonunda 110/35/10 kV-luq 2x16 MVA gücündə “İsmayilli”, dekabrın 24-də isə Bakı şəhərində 110/35/10 kV-luq 2x50 MVA gücündə “Ağ Şəhər-2” yarımstansiyaları istismara verilmişdir. Mərkəzdə elektrik enerjisinin alışı nöqtəsindən istehlak nöqtəsinə qədər bütün mərhələlərdə şəbəkənin idarə olunması, balansın real

vaxt rejimində təhlil edilməsi, sayğacların oxunması, yüksək və aşağı gərginlikli şəbəkələrdə fasiləsiz və keyfiyyətli elektrik enerjisinə nəzarətin təmin edilməsi, sərfiyyat göstəricilərinin monitorinqinin aparılması mümkün olacaqdır.

Hesabat müddəti ərzində ümumilikdə 245620 ədəd olmaqla, əhali istehlakçılarına aid 223386 ədəd, qeyri-əhali istehlakçılarına aid 22234 ədəd uçot dəstləri bərpa olunmuşdur. Bundan əlavə ümumilikdə 186672 ədəd, o cümlədən əhali istehlakçılarına aid 171739 ədəd, qeyri-əhali istehlakçılarına aid 14933 ədəd köhnə elektrik sayğacları yenisi ilə əvəz edilmişdir. Görülmüş işlər nəticəsində elektrik enerjisi itkiləri 9,8 %-ə endirilmiş, istehlakçılara satılan faydalı elektrik enerjisinə görə ümumi yığım səviyyəsi hesabat dövründə 94,7%-ə çatdırılmışdır.

2018-ci ildə elektrik enerjisi abonentlərinin sayı 2607176 təşkil etmişdir.

“Asan Xidmət” mərkəzləri vasitəsi ilə abunəçilərə texniki şərtlərə dair müraciətlərin qəbulu, elektrik şəbəkəsinə qoşulması, borcun araşdırılması, borcun olmamasına dair arayışın verilməsi, elektrik enerjisi istehlakçısının dəyişdirilməsi, istehlakçının balansında olan elektrik şəbəkələrdə texniki xidmətin göstərilməsi və digər xidmətlər daxil olmaqla 13 növ xidmət göstərilmişdir.

2018-ci il ərzində Azərbaycan-İran-Rusiya elektrik enerjisi dəhlizinin yaradılması məqsədilə energetika nazirlərinin müavinləri səviyyəsində görüşlər keçirilmiş və müzakirələr aparılmışdır. Belə ki, 26 aprel tarixində Bakı şəhərində keçirilmiş görüşdə “Azərbaycan, İran və Rusiya elektroenergetika sistemlərinin birləşdirilməsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasının hazırlanması” üçün tərəflərin nəzərdə tutulan ixrac-idxal həcmələrinin müəyyənləşdirilməsi, 3-6 oktyabr tarixlərində Moskva şəhərində keçirilmiş görüşdə elektrik enerjisi sistemlərinin əlaqələndirilməsi müzakirə olunmuşdur.

Bundan sonra, Rusiya-Azərbaycan-Gürcüstan-Rusiya elektrik enerjisi halqasının yaradılması və 2016-cı il 16 dekabr tarixində Bakı şəhərində keçirilmiş Azərbaycan-Rusiya Hökumətlərarası Komissiyasının 16-cı iclasının protokolunun icrasına dair məsələlər, 12 oktyabr tarixində elektrik enerjisi sistemlərinin əlaqələndirilməsi məsələlərinin müzakirəsi məqsədilə yaradılmış üçtərəfli İşçi Qrupunun Moskva şəhərində energetika nazirləri müavinlərinin həmsədrliyi ilə keçirilmiş birinci iclasında “Azərbaycan, İran, Rusiya elektrik enerjisi sistemlərinin əlaqələndirilməsi ilə bağlı texniki-iqtisadi əsaslandırmanın araşdırılaraq birgə işlənilməsi Sazişi” layihəsi və Azərbaycan enerji sistemi ilə Rusiya Federasiyasının vahid enerji sistemi arasında ikinci 330 kV-luq Abşeron (Azərbaycan Respublikası) - Dərbənd (Rusiya Federasiyası) ikidövrəli elektrik verilişi xəttinin inşası layihəsi müzakirə olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 150s nömrəli 2017-ci il 28 fevral tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İran İslam Respublikası Hökuməti arasında Araz çayı üzərində “Xudafərin” və “Qız qalası” hidroqovşaqlarının və su elektrik stansiyalarının tikintisinin davam etdirilməsi, istismarı, energetika və su ehtiyatlarından istifadə sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş”in 2-ci maddəsinə əsasən yaradılmış Birgə Texniki Komissiyanın iclası 2018-ci ilin 7 may tarixində İran İslam Respublikasının Tehran şəhərində ilk iclası keçirilmişdir. İclasda Sazişin 2-ci maddəsinin a, b, c, f və g bəndlərində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasına qısa müddət ərzində başlanılması üçün hər iki ölkənin mütəxəssislərindən ibarət iki alt işçi qrupunun yaradılması qərarı qəbul edilmişdir.

Bununla bağlı aidiyyəti qurumlara müraciətlər edilmiş, hər iki alt işçi qrupu üzrə qrup rəhbərləri və üzvlər müəyyən olunmuş və protokola uyğun olaraq qrupların tərkibi haqqında İran tərəfinə rəsmi məlumat verilmişdir. Hər iki alt işçi qrupuna rəhbər

“Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC-nin nümayəndələri təyin olunmuşdur. Alt işçi qrupunun ilk iclası 30-31 iyul tarixlərində Təbriz şəhərində keçirilmişdir.

İran tərəfinin təklifi ilə 17-21 dekabr 2018-ci il tarixlərində Araz çayı üzərində “Xudafərin” və “Qız Qalası” hidroqovşaqlarının və su elektrik stansiyalarının tikintisinin davam etdirilməsi, istismarı, energetika və su ehtiyatlarından istifadə sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin icrası məqsədilə yaradılmış Müştərək işçi qrupunun Təbriz şəhərində növbəti iclası keçirilmişdir. İclasda qeyd edilən Sazişin 2-ci bəndinin a, b və c bəndlərində Birgə Texniki Komissiyaya həvalə edilmiş işlərin icrası istiqamətində müzakirələr aparılmış və “Xudafərin” hidroqovşağı üzrə torpaq, beton və hidromexaniki avadanlıqların faktiki icra cizgilərinə və iş həcmələrinə Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikasının İşçi Qrupunun mütəxəssisləri tərəfindən baxılmışdır. “Xudafərin” Hidroqovşağı üzrə torpaq, beton və hidromexaniki avadanlıqların iş həcmələri layihə göstəriciləri ilə müqayisə edilmiş və mövcud vəziyyət razılaşdırılmışdır.

Bundan əlavə, “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İran İslam Respublikası Hökuməti arasında Ordubad və Marazad Su Elektrik Stansiyalarının tikintisi və istismarı ilə bağlı Araz çayı üzərində derivasiya (boru) tipli “Ordubad” (36.6 MVt) və “Marazad” (36.6 MVt) SES-lərin tikintisi ilə bağlı “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İran İslam Respublikası Hökuməti arasında “Ordubad” və “Marazad” su elektrik stansiyalarının tikintisi və istismarı haqqında Saziş”in icrasını təmin etmək məqsədilə aidiyyəti qurumların nümayəndələrindən ibarət Müştərək Texniki Komissiyaya yaradılması istiqamətində işlər aparılır.

2018-ci il ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Xidməti tərəfindən elektrik stansiyalarında, yüksək və alçaq gərginlikli elektrik verilişi xətlərində, müxtəlif gərginlikli transformator yarımstansiyalarında qrafik əsasında əsaslı və cari təmir işləri aparılmış, istehlakçıların elektrik enerjisi ilə təchizatının yaxşılaşdırılması, yaşayış sahələrinin, məktəblərin, sosial obyektlərin, hərbi hissələrin, nasos stansiyaları və artezian quyularının elektrik təchizatı üçün yeni transformator yarımstansiyalarının qoyulması, müxtəlif gərginlikli elektrik verilişi xətlərinin çəkilməsi, Naxçıvan şəhərində və rayon mərkəzlərində mövcud hava elektrik verilişi xətlərinin kabel xətləri ilə əvəz edilməsi sahəsində kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi davam etdirilmişdir.

Muxtar Respublikada yeni elektrik stansiyalarının tikintisi davam etdirilir, Ordubad rayonu ərazisində Araz çayı üzərində derivasiya tipli 36 meqavat gücündə Ordubad Su Elektrik Stansiyasının tikinti işləri davam etdirilir.

Culfa rayonunda gələcəkdə külək elektrik stansiyası tikintisinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması üçün ölçü qurğuları quraşdırılmış və lazımı ölçü işləri aparılır.

2018-ci il ərzində muxtar respublikanın şəhər və kəndlərində 32 ədəd 10/04 kV-luq yeni transformator yarımstansiyası quraşdırılmış, 41,2 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq yeni elektrik verilişi xətti çəkilmiş, 10,8 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri yer altı kabel xətləri ilə əvəz edilmiş, 76,5 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq elektrik xətlərində təmir işləri aparılmışdır ki, bu təmir işləri zamanı 38,9 km uzunluğunda müxtəlif en kəsikli SİP markalı kabellərdən istifadə edilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə quraşdırılan bütün növ elektrik sayğaclarının sayı 92445 ədəd olmuşdur.

İstilik təchizatı üzrə:

İstilik təchizatı sistemlərinin bərpası və yaxşılaşdırılması tədbirləri çərçivəsində görülmüş işlər istilik təchizatının inkişaf dinamikasında nəzərə çarpacaq dəyişikliklər baş

verməsinə, istiliklə təmin edilən yaşayış binaları, təhsil, səhiyyə və digər obyektlərin sayının ildən ilə artmasına səbəb olmuşdur.

İstilik təchizatı sahəsində görülən işlər 2004-2005-ci illərlə müqayisədə 2018-2019-cu illər istilik mövsümündə istilik mənbələrinin sayının 384 ədəd və ya 3,3 dəfə, yaşayış binalarının sayının 2812 ədəd və ya 3,8 dəfə, məktəblərin sayının 145 ədəd və ya 2 dəfə, uşaq bağçalarının sayının 66 ədəd və ya 1,8 dəfə, səhiyyə obyektlərinin sayının 98 ədəd və ya 2,6 dəfə, digər obyektlərin sayının 1209 ədəd və ya 14,3 dəfə artırılmasına imkan vermişdir.

“Azəristiliktəchizat” ASC-nin 2018-ci il üçün təsdiq edilmiş istehsal və maliyyə təsərrüfat planlarına uyğun olaraq istilik təchizatı obyektlərinin 2018-2019-cu illər payız-qış mövsümünə hazırlığı mövcud qazanxana, istilik şəbəkələri, nəzarət ölçü cihazları və avtomatika, qaz, elektrik, nəqliyyat təsərrüfatları və digər istehsal təyinatlı avadanlıqların mövsümə hazırlanması ilə bağlı təsdiq edilmiş tədbirlər planı çərçivəsində 974 km istilik xətləri hidravliki təzyiqə yoxlanılmış və yuyulmuş, 27226 m məhəllədaxili və magistral istilik xətləri əsaslı təmir olunmuş, 675 km istilik kəməri təmirdən sonra hidravlik təzyiqə yoxlanılmış. 532 qazanxana və 90 istilik məntəqəsi kompleks yoxlanılmış, istilik xətlərində 14304 m² istilik örtük qatı təmir olunmuş, 1964 ədəd istilik kamerası təmizlənmiş və təmir olunmuş, gedən və qayıdan xətlərdə 64 dəst su sərfölçən həlqələr təmir və bərpa olunmuş. 706 ədəd qazan aqreqatı əsaslı və cari təmir olunmuş, 564 ədəd odluq təmir olunmuş, qazanların 23341 m ekran boruları və konvektiv hissələri dəyişdirilmişdir. 1100 ədəd qazan aqreqatı mexaniki və kimyəvi üsulla təmizlənmiş, 712 ədəd qazanda yeraltı və yerüstü tüstü yolları təmizlənmiş, qazanların 691 m² kərpic örtüyü, 1209 m² izolyasiya örtüyü təmir olunmuşdur. Qazanxana və istilik məntəqələrində 42262 m² tavan və divarlar təmir olunmuş və rənglənmiş, 12456 m² dam örtüyü təmir edilmiş, 7770 m² pəncərə təmir olunaraq şüşələnmişdir. 376 dəst istilik mübadilə qurğusu mexaniki və kimyəvi üsulla təmizlənmiş, 596 ədəd kimyəvi su yumşaltma qurğuları işə hazırlanaraq tənzimlənmiş və Na-kationit süzgeçlərində 31 ton kationit materialları dəyişdirilmişdir. 640 ədəd nasos əsaslı və cari təmir olunmuş, 5 ədədi isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 8794 ədəd siyirtmə əsaslı və cari təmir olunmuş, 231 ədəd isə yenisi ilə əvəz olunmuş, 832 ədəd dirsək dəyişdirilmişdir. 513 ədəd mühərrik əsaslı və cari təmir olunmuş, 11 ədədi isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. Qazanxanalarda və istilik məntəqələrində 27 ədəd tüstüsoran, 63 ədəd havavuran, 2 ədəd deorator qurğusu təmir olunmuşdur. 1028 ədəd genişləndirici çən təftiş olunmuş, onlardan 488 ədədinin hava hissəsində təzyiqli tənzimlənmiş, 43 ədəd rezin membran dəyişdirilmişdir. 1880 ədəd qoruyucu klapan və 2280 ədəd əks klapan təftiş və təmir olunmuşdur. 954 ədəd ventil təmir olunmuş, 473 ədədi isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 466 ədəd ehtiyat su çəni təftiş və təmir olunmuş, 3076 ədəd çirktutan təmizlənmişdir. 1154 ədəd qaz təsərrüfatı təftiş olunmuş, 104 km qaz xətti yoxlanılmışdır.

Hazırda “Azəristiliktəchizat” ASC-nin bütün təsərrüfatlarında 2018-2019-cu illər istilik mövsümünə hazırlıq tədbirləri davam etdirilməkdədir.

Neft-qaz sahəsi üzrə:

Milli energetika sahəsində müasir infrastrukturun yaradılması, yeni texnologiyaların tətbiqi, enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində son illər ərzində həyata keçirilən tədbirlər hesabat dövründə də məqsədyönlü surətdə davam etdirilmişdir.

2018-ci il ərzində respublikada proqnozdan 849 min 900 ton çox olmaqla 38 milyon 802 min ton neft hasil edilmişdir. Hasil olunan neftin 28 milyon 722 min tonu

Azəri-Çıraq -Günəşlinin, 2 milyon 540 min tonu “Şahdəniz”in (kondensat), 7 milyon 540 min tonu isə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin payına düşmüşdür.

**2018-ci il ərzində neft hasilatının göstəriciləri və
2017-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi**

min ton

№	Neft hasilatı	2018-ci il	2017-ci il	2017-ci ilə müqayisədə
		Fakt	Fakt	+,-
1	Respublika üzrə, cəmi	38802,0	38688,9	113,1
1.1	SOCAR	7540,0	7427,1	112,9
1.2	AÇG	28722,0	28906,4	-184,4
1.3	Şahdəniz (kondensat)	2540,0	2355,4	184,6

İl ərzində 32 milyon 666 min 400 ton neft ixrac üçün nəql edilmişdir ki, bunun da 31 milyon 247 min 900 tonu Konsorsiumun, 1 milyon 418 min 500 tonu SOCAR-ın payına düşmüşdür.

**2018-ci il ərzində neftin nəql göstəriciləri və
2017-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi**

min ton

İstiqamətlər	Təşkilatlar	Həcm		2017-ci ilə müqayisədə
		2018-ci il	2017-ci il	+,-
Şimal kəməri ilə	Konsorsiumdan	0,0	0,0	0,0
	SOCAR-dan	1298,8	1498,5	-199,7
Qərb kəməri ilə	Konsorsiumdan	3751,3	3787,9	-36,6
	SOCAR-dan	0,0	0,0	0,0
BTC kəməri ilə	Konsorsiumdan	27332,5	27260,7	71,8
	SOCAR-dan	119,7	60,0	59,7
Dəmir yolu ilə	Konsorsiumdan	0,0	0,0	0,0
	SOCAR-dan	0,0	0,0	0,0
NICO İran İR-yə	Konsorsiumdan	164,0	274,5	-110,5
Cəmi:		32666,4	32881,6	-215,2

Xam neftin emalı 6 milyon 95 min ton olmuşdur ki, bu da proqnozdan 184 min ton artıqdır.

OPEC+ çərçivəsində Azərbaycan gündəlik neft hasilatını 35 min barrel azaltmaqla hasilat həcmi 834 min barrel səviyyəsində saxlamaqla bağlı öhdəlik götürmüşdür. Hesabat ili ərzində orta gündəlik neft hasilatı təxminən 792,5 min barrel olmuşdur.

Hesabat dövrü ərzində proqnozdan 500 milyon kub metr çox olmaqla 30 milyard 422 milyon kub metr qaz hasil edilmişdir. Bunun 6 milyard 547 milyon kubmetri SOCAR-ın, 12 milyard 506 milyon kub metri Azəri-Çıraq -Günəşlinin, 11 milyard 369 milyon kub metri “Şahdəniz”in payına düşmüşdür.

**2018-ci il ərzində qaz hasilatının göstəriciləri və
2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi**

milyon kub metr

№	Qaz hasilatı	2018-ci il	2017-ci il	2017-ci ilə müqayisədə
		Fakt	Fakt	+,-
1	Respublika üzrə , cəmi	30422,0	28597,9	1824,1
1.1	SOCAR	6547,0	6089,1	457,9
1.2	AÇG	12506,0	12340,7	165,3
1.3	Şahdəniz (kondensat)	11369,0	10168,1	1200,9

Respublika üzrə qaz idxalı 1 milyard 798 milyon 200 min kub metr, yəni İran İslam Respublikasından 799 milyon 200 min kub metr, Rusiyadan 999 milyon kub metr qaz idxal olunmuşdur.

**2018-ci il ərzində təbii qazın ixracı və idxalı göstəriciləri və
2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi**

milyon kub metr

İstiqamətlər	Ölkələr	Həcmi		2017-ci ilə müqayisədə
		2018-ci il fakt	2017-ci il fakt	+,-
Bakı-Tbilisi-Ərzurum (ixrac)	Türkiyə	7225,0	6300,1	924,9
	Gürcüstana	1101,8	814,9	286,9
Qazıməmməd-Qazax (ixrac)	Gürcüstana	1399,7	1379,7	20,0
Şirvanovka-Qazıməmməd (idxal)	Rusiyadan	999,0	349,3	649,7
Astara-Qazıməmməd (idxal)	İran İR-dən	634,6	1490,1	-855,5
Culfa ölçü qovşağından-Naxçıvan MR-yə		164,6	270,5	-105,9

Hazırda Azərbaycanda gündə orta hesabla 110 min ton neft və 94 milyon kub metr qaz hasil edilir ki, bu da dənizdə və quruda istismar edilən yataqlardan, həmçinin xarici şirkətlərlə birgə işlənən “Şahdəniz”, “Azəri-Çıraq-Günəşli” və “Ümid” yataqlarından alınır.

Avropa İttifaqı üçün prioritet enerji layihələrindən biri olan Cənub Qaz Dəhlizinin seqmentlərini “Şahdəniz-2”, Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi (CQBKG), Trans Anadolu boru xətti (TANAP) və Trans Adriatik boru xətti (TAP) layihələri təşkil edir. Bu boru kəmərləri zənciri “Şahdəniz-2” yatağından hasil olunacaq qazı Türkiyəyə və bu ölkədən də Avropaya çatdıracaqdır. Uzunluğu 3 min 500 kilometr olan Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə ilkin mərhələdə Türkiyəyə 6 milyard kub metr, Avropaya 10 milyard kub metr qaz nəql olunacaq.

29 may tarixində Səngəçal terminalında Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasimi keçirilmiş, Azərbaycanın təbii qazı Cənub Qaz Dəhlizi sisteminə vurulmuşdur. 12 iyunda Türkiyənin Əskişəhər bölgəsində TANAP boru xətti istifadəyə verilmişdir. TAP boru xəttinin isə 2020-ci ildə istismara verilməsi gözlənilir.

2018-ci ilin 1 dekabr tarixinə olan məlumatlara əsasən, “Şahdəniz 2” layihəsi üzrə ilk qazın hasilatı üzrə ümumi işlər 100 faiz, tammiqyaslı işlənmə üzrə görüləcək işlərin 92,3 faizi, Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi (CQBKG) üzrə işlərin 99,8

faizi, TANAP qaz boru kəmərinin inşası üzrə işlərin 98,8 faizi, TAP qaz boru kəmərinin tikintisi üzrə işlərin isə 82,4 faizi yerinə yetirilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasının 2019-2021-ci illər üzrə yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəriciləri” layihəsi hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Aidiyyəti qaydada təsdiq edilmiş balansın icrasına nəzarət nazirlik tərəfindən təmin ediləcəkdir.

“Yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 05 mart tarixli 3749 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş proqramın icra vəziyyəti barədə 01 dekabr 2018-ci il tarixə olan məlumata əsasən ölkə üzrə qazlaşma səviyyəsi 95 faizdən çox, təbii qazla təmin olunmuş abonentlərin sayı 2 milyon 144 mindən çoxdur.

Enerji səmərəliliyi və bərpa olunan enerji mənbələri sahəsi üzrə:

Avropa İttifaqının 2016-cı ildə yaradılmış “EU4Energy” Proqramı çərçivəsində Enerji Xartiyasının dəstəyi ilə “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsinin hazırlanması məqsədilə aidiyyəti tədbirlər həyata keçirilmişdir. Qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində layihənin işlənilməsi başa çatdırılmış və 15 mart 2018-ci ildə Beynəlxalq Enerji Xartiyasının baş katibi cənab Urban Rusnakın da iştirakı ilə layihənin təqdimatı keçirilmişdir. Nazirlik layihənin son variantı üzərində işləri yekunlaşdırdıqdan sonra rəy və təkliflərin bildirilməsi üçün Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Layihə Nazirlər Kabinetinin dərəkənarı ilə müvafiq dövlət qurumlarına təqdim edilmişdir. Təqdim olunan rəy və təkliflər nəzərə alındıqdan sonra iqtisadiyyat, maliyyə və ədliyyə nazirliklərinə təkrar baxılması üçün təqdim edilən layihə hal-hazırda aidiyyəti dövlət qurumları ilə razılaşdırma mərhələsindədir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-cu il 02 mart tarixli 71 nömrəli qərarı ilə 2009-cu il 16 dekabr tarixli 191 nömrəli qərara edilmiş dəyişikliklər əsasında elektrik enerjisinin ümumi generasiya güclərində alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin xüsusi çəkisinin artırılmasını, habelə alternativ və bərpa olunan enerji sahəsinə özəl investisiyaların cəlb edilməsi məqsədi ilə bu sahəni tənzimləyən normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsini, güzəştli tariflərin və digər təşviqədi tədbirlərin tətbiqini əhatə edən sənədlərin hazırlanmasına başlamışdır. Belə ki, bu məqsədlə beynəlxalq ekspert və məsləhətçi şirkətlərin cəlb edilməsi üçün satınalma həyata keçirilmiş və bu sahədə təcrübəsi olan Norveçin DNV GL Energy Advisory GmbH şirkəti keçirilmiş tenderin qalibi olmuşdur. Şirkətlə imzalanmış 05 oktyabr 2018-ci il tarixli müqaviləyə əsasən 6 ay ərzində bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində qanunvericilik aktlarının hazırlanması təmin ediləcəkdir.

Beynəlxalq şirkətlərin tövsiyələrinin öyrənilməsinin layihənin gələcəkdə mükəmməl şəkildə hazırlanmasına öz müsbət töhfəsini verəcəyini əsas tutaraq, nazirlik tərəfindən cari ilin 14 dekabr tarixində müvafiq dövlət qurumlarının, beynəlxalq təşkilatların və özəl sektorun nümayəndələrinin iştirakı ilə Bakı Biznes Mərkəzində “Bərpa olunan enerji qanunvericiliyinin hazırlanmasında dövlət və özəl sektorun əməkdaşlığı” mövzusunda tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə məsləhətçi şirkət tərəfindən hazırlanacaq qanunvericilik aktının ümumi prinsipləri və BOEM-ni tənzimlənməsi və inkişaf etdirilməsi haqqında qanunvericilik ilə bağlı dünya təcrübəsi haqqında məlumat verilmiş, iştirakçıların layihəyə dair rəy və təklifləri müzakirə edilmişdir.

“Bərpa olunan enerji mənbələri zonalarının və qoşulma gücünün müəyyənləşdirilməsi, zonanın və qoşulma gücünün istifadəsinə dair müsabiqənin

keçirilməsi, zonanın istifadəsinə dair müqavilənin imzalanması və icrası, elektrik enerjisinin alışı və dəyərinin ödənilməsi, zonaların qorunması və infrastrukturun qurulması Qaydaları”nın layihəsi hazırlanmış, aidiyyəti struktur bölmələri ilə birlikdə müzakirə olunmuşdur.

Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə üzrə həyata keçirilən layihələrə zəmanətli tariflərin tətbiqi və maliyyələşdirmə mənbələrinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə aşağıdakı qanunvericilik aktlarının layihələri hazırlanmışdır:

1) Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Azərbaycan Respublikasının Enerjiden Səmərəli İstifadə Fondu publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı;

2) Azərbaycan Respublikası Enerjiden Səmərəli İstifadə Fondunun Nizamnaməsi; - Azərbaycan Respublikası Enerjiden Səmərəli İstifadə Fondunun vəsaitinin formalaşdırılması və istifadə Qaydası;

3) Tarif və qiymətlərində Fonda vəsait köçürülməsi nəzərdə tutulan enerji resurslarının, habelə Fonda köçürülməsi məqsədilə enerji resurslarının tarif və qiymətlərinə edilən əlavələrin Siyahısı;

4) Bərpa olunan enerji mənbələrindən istehsal edilmiş elektrik enerjisinin satın alınması ilə bağlı zəmanətli tarif mexanizminin tətbiqi Qaydaları.

Layihələr aidiyyəti struktur bölmələri, Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, İqtisadiyyat və Maliyyə nazirlikləri, Taarif Şurası ilə işçi qaydada müzakirə olunmuşdur.

Asiya İnkişaf Bankı tərəfindən Energetika Nazirliyinə “Üzən günəş panelləri sisteminin inkişafına dair biliklərin mübadiləsi və texniki yardım dəstəyi” pilot layihəsinin həyata keçirilməsi məsələsinə baxılması ilə bağlı Nazirlər Kabinetinə müraciət edilmişdir. İqtisadiyyat Nazirliyinin rəyi əsasında Nazirlər Kabineti tərəfindən layihənin həyata keçirilməsinə icazə verilmişdir. Pilot layihəsi çərçivəsində Böyükşor gölündə 100 kVt-a qədər gücə malik olacaq fotovoltaiq sistemin quraşdırılması, habelə günəş qurğularının quraşdırılmasında özəl sektorun iştirakının təşviqi məqsədi ilə biznes modellərinin formalaşdırılması, təlimlər vasitəsi ilə milli potensialın gücləndirilməsi nəzərdə tutulur. Pilot layihəsinin icrası istiqamətində layihənin məsləhətçi şirkətləri ilə müqavilənin imzalanması başa çatdırılmış, AİB tərəfindən beynəlxalq məsləhətçi şirkət kimi EQO-NIXUS və S.L.U şirkətləri, yerli məsləhətçi şirkət kimi “Azərbaycan Enerji Enciniring ənd Konsaltinq” MMC seçilmişdir. 5-8 noyabr 2018-ci il tarixlərində Asiya İnkişaf Bankının nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdə olmuş, əraziyə baxışlar keçirilmiş, müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələri ilə görüşlər keçirilmiş, layihə ilə bağlı təlim seminarı təşkil edilmişdir. Aidiyyəti qurumların iştirakı ilə layihənin rəhbər komitəsi yaradılmışdır. Layihənin icrasının mart 2021-ci il tarixinə qədər başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Avropa İttifaqının İqlim və Enerji üzrə Merlər Razılaşması təşəbbüsünün ölkəmizdə genişləndirilməsi məqsədilə Avropa İttifaqının nümayəndə heyəti ilə keçirilmiş görüşün nəticəsi olaraq 03 iyul tarixində Energetika Nazirliyinin və Avropa İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə “Merlərin Razılaşması Təşəbbüsü - Öhdəlikdən İcraya Doğru” mövzusunda bələdiyyələrin iştirakı ilə seminar keçirilmişdir. Energetika Nazirliyinin Milli Əlaqələndirici qisminə çıxış etməsi üçün Avropa Komissiyasına müraciət etməsinə razılıq verilməsi məqsədi ilə Nazirlər Kabinetinə müraciət ünvanlanmış və alınan razılıq əsasında Energetika Nazirliyi tərəfindən avqust ayında Merlər Razılaşmasının Milli Əlaqələndiricinin Bəyannaməsi imzalanaraq Avropa Komissiyasına təqdim edilmişdir. Avropa Komissiyasının Merlər Razılaşmasının Ofisindən 24 sentyabrda daxil olmuş

məlumatda Energetika Nazirliyinin Milli Əlaqələndirici kimi qeydiyyatda alındığı və bəyannamə ilə müəyyənləşdirilmiş səlahiyyətlərindən istifadə edə biləcəyi bildirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası ilə Enerji Səmərəliliyi və Ətraf Mühit üzrə Şərqi Avropa Tərəfdaşlığı Fondu arasında əməkdaşlığın qurulması, habelə “E5P Davamlı enerji layihəsinin dəyərləndirilməsi üzrə araşdırma – Azərbaycan” Texniki Tapşırığına əsasən prioritet layihələrin seçilməsi üçün Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB) hesabına texniki yardımın göstərilməsi məsələsinə razılıq verilməsi ilə bağlı sənədlər hazırlanmış və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə müraciət edilmişdir. Xarici İşlər Nazirliyi və Maliyyə Nazirliyi əməkdaşlığın qurulmasına etiraz etməmiş, İqtisadiyyat Nazirliyi fonda qoşulma məsələsinə xarici borcun azaldılmasına yönəldilmiş dövlət borcunun idarə olunması strategiyası nəzərə alınmaqla baxılmasını məqsədəuyğun hesab etmişdir. AYİB bu məsələ ilə bağlı məlumatlandırılmışdır.

Kiçik su elektrik stansiyalarının fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə “Azərenerji” ASC tərəfindən istismar olunan və tikintisi başa çatdırılmamış KSES-də araşdırma və təhlillərin aparılması, habelə layihələndirilməsi nəzərdə tutulan stansiyaların tikilməsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üçün İşçi Qrupu yaradılmışdır. İşçi Qrupu tərəfindən lazımi təhlillər aparılmış, səhmdar cəmiyyət tərəfindən istismar edilən “İsmayılı 1” və “İsmayılı-2” stansiyalarına, tikilməkdə “Oğuz-1”, “Oğuz-2”, “Oğuz-3” stansiyalarına, həmçinin layihələndirilən “İsmayılı-3” stansiyasının tikiləcəyi əraziyə baxış keçirilmişdir. İşçi Qrupu tərəfindən aparılmış təhlillər və baxışın nəticələri əsasında “Dövlət mülkiyyətində olan kiçik su elektrik stansiyalarında mövcud vəziyyətin təhlilinə dair arayış” və “Azərbaycan Respublikasında kiçik çayların (kanalların) hidroenerji potensialından istifadənin və kiçik su elektrik stansiyalarının fəaliyyətinin səmərəliliyinin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncam layihəsi hazırlanmış və Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim edilmişdir.

Nazirlik sahəyə özəl investisiyasının cəlbi və yeni istehsal güclərinin istifadəyə verilməsində beynəlxalq şirkətlərin iştirakının təmin edilməsi istiqamətində addımlar atmaqdadır. Belə ki, bu məqsədlə dünya səviyyəsində tanınmış şirkətlərlə, o cümlədən BP, Norveçin “Equinor”, Fransanın “Total”, Koreyanın “Hyundai Engineering”, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin “Masdar”, Almanyanın “Siemens Gamesa”, Rusiya Federasiyasının “Avelar Solar”, Türkiyə Respublikasının “TEKFEN İnşaat və Təsisat A.Ş”, “Turgas” və “Genay Construction Industry & Trade LTD”, Çinin “China National Technical Imp. and exp. Corporation” və “China Power Engineering and Consulting Group LTD”, Niderland Krallığının “Ballast Nedam”, Qətərin “Nebras” şirkətləri ilə əməkdaşlıq etməkdədir.

BP, “TEKFEN İnşaat və Təsisat A.Ş”, “Avelar Solar” şirkətləri ilə nazirlik arasında alternativ və bərpa olunan enerji sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu, “Masdar” şirkəti “Fəaliyyət planı üçün çərçivə sənədi” imzalanmışdır. Digər əməkdaşlıq üçün maraqlı olan şirkətlərlə də gələcək birgə fəaliyyəti tənzimləyən və öhdəlik müəyyən etməyən ilkin sənədlərin imzalanması planlaşdırılır. Belə ki, “Total” və “Turgas” şirkətləri əməkdaşlıq üçün çərçivə sənədlərinin layihələrini baxılması üçün Energetika Nazirliyə təqdim etmişdir.

Asiya İnkişaf Bankının təqdim etdiyi texniki yardım hesabına həyata keçirilən “Enerji sahəsində özəl sektorun iştirakı üçün əlverişli mühitin formalaşdırılması ilə bağlı zəruri hüquqi bazanın hazırlanması” layihəsinin ikinci mərhələsinin icrası başa çatmış, yekun hesabat təqdim edilmişdir.

Kiçik su elektrik stansiyalarının istismarı, tikintisi və layihələndirilməsi sahəsində BP və ATKINS şirkəti ilə əməkdaşlıq əlaqələri yaradılmış, BP-nin dəstəyi ilə ATKINS şirkəti

ilə bu sahədə layihələrin həyata keçirilməsi ilə bağlı müzakirələr aparılmışdır. Hesabat ilinin 19 oktyabr tarixində Energetika Nazirliyi ilə BP şirkəti arasında Azərbaycanda kiçik su elektrik stansiyalarının fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması və çayların hidroenerji potensialından səmərəli istifadə edilməsi sahəsində Nazirliyin həyata keçirdiyi tədbirlərin dəstəklənməsi ilə bağlı Niyət Məktubu imzalanmışdır. Niyət Məktubu çərçivəsində məsləhətçi qismində seçilmiş “SNC-Lavalin's Atkins” şirkəti tərəfindən aparılacaq təhlil və qiymətləndirmənin nəticələri əsasında və mütərəqqi beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla stansiyaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması və çayların hidroenerji potensialından səmərəli istifadə edilməsi ilə bağlı tövsiyələr və yol xəritəsi hazırlanacaqdır.

Hal-hazırda ATKİNS tərəfindən işlərin görülməsi məqsədi ilə müvafiq əlaqələndirmə işləri aparılır və aidiyyəti qurumların nümayəndələrindən ibarət işçi qrupu yaradılmışdır.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) dəstəyi ilə “Azərbaycanda bərpa olunan enerji layihələrinin dəstəklənməsi üçün şəbəkənin gücləndirilməsi” və “Azərbaycanda bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəyə tənzimləmə dəstəyi” layihələr həyata keçirilir. “Azərbaycanda bərpa olunan enerji layihələrinin dəstəklənməsi üçün şəbəkənin gücləndirilməsi” layihəsinin icrasına artıq başlanılmış və bu layihə çərçivəsində ölkənin BOEM üzrə potensialı və elektrik enerjisi şəbəkəsinin imkanları nəzərə alınmaqla yeni güclərin istifadəyə verilməsi üzrə xəritə tərtib ediləcək, verilən tövsiyələr əsasında şəbəkənin gücləndirilməsi üzrə fəaliyyət planı formalaşdırılacaqdır.

Bundan başqa, Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi ilə birlikdə “Azərbaycanda bərpa olunan enerjiyə hazırlığın qiymətləndirilməsi” layihəsi də həyata keçirilir.

Avropa Komissiyasının TAİEX İnformasiya Mübadiləsi və Texniki Yardım alətindən faydalanmaq məqsədilə Energetika Nazirliyi bu proqrama qoşulmuşdur.

Hesabat ilində TAİEX çərçivəsində artıq 2 tədbir – “Enerji tarif metodologiyalarının hazırlanması” seminarı (4-5 oktyabr 2018-ci il) və “Enerji auditi və enerjinin idarə olunması sistemləri” mövzusunda Ekspert Missiyası (22-23 noyabr 2018-ci il) keçirilmişdir. “Enerji bazarı konsepsiyası, dizaynı və idarə edilməsi” Seminarının 14-15 yanvar 2019-cu ildə keçirilməsi planlaşdırılmışdır. Tədbirlə bağlı dəvət məktubları aidiyyəti qurumlara göndərilmiş və iştirakçı siyahısı tərtib olunaraq layihə menecerinə təqdim olunmuşdur.

Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən külək və günəş enerjisi üzrə ümumi və texniki potensialın ARCGİS (Coğrafi İnformasiya Sistemi – xəritələrin tərtib edilməsi ilə bağlı proqram təminatı) geoinformasiya bazası əsasında istisna ərazilər nəzərə alınmaqla araşdırmalar aparılmışdır. “Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə elektron kadastr və məlumatların emalı sistemi” çərçivəsində ARCGİS onlayn resursunda Azərbaycan üzrə külək və günəş atlasları hazırlanmışdır.

O cümlədən, ölkə üzrə quraşdırılmış Ölçü Müşahidə Stansiyalarının məlumatları toplanaraq analiz olunmuş və müvafiq məlumat bazalarında arxivləşdirilmişdir. Buna əlavə olaraq Respublikanın ayrı-ayrı rayonlarının ABOEM-lə enerji təminatı məqsədilə 1000 MVt-lıq günəş enerjisi layihələrinin və 1000 MVt-lıq külək enerjisi layihələrinin yerləşmə xəritələri hazırlanmışdır.

Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən Samux Aqroenerji Yaşayış Kompleksində parniklərin isidilməsi üçün ilkin Texniki-İqtisadi Əsaslandırmanın hazırlanmasına və istilik balansının hesablanmasına başlanılmış, yeni istehsal və emal sahələrinin yaradılması imkanları araşdırılmış, parniklərin enerji təminatında istifadə olunacaq avadanlıq və materiallar yoxlanılmış, elmi-tədqiqat işlərində istifadə üçün hazırlanmışdır. 2018-ci ildə Dövlət Agentliyinin sifarişi ilə tikinti-quraşdırma işləri həyata keçirilən Suraxanı, Pirallahı günəş elektrik stansiyalarında (GES)

və Qobustan Eksperimental Poliqonu və Tədris Mərkəzinin (EPDM) balans qəbul edilməsi ilə əlaqədar olaraq işlər davam etdirilmişdir.

Hesabat dövründə Dövlət Agentliyinin tabeliyindəki “Azalternativenerji” MMC tərəfindən İş Qrafikinə uyğun olaraq Suraxanı və Pirallahı günəş elektrik stansiyalarında və Qobustan EPTM-də geniş profilaktik tədbirlər həyata keçirilmişdir. Sosial və xidmət obyektlərində quraşdırılmış avadanlıqlar hesabına isti su ilə yanaşı, 14,6 min kvadrat metr sahə istiliklə təchiz edilmişdir.

Energetika sahəsini tənzimləyən qanunvericilik bazasının təkmiləşdirilməsi üzrə:

“Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin yaradılması haqqında” ölkə Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanının 6.1-ci bəndinə uyğun olaraq beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində kommunal xidmətlərin tənzimlənməsi, sahibkarlar üçün həmin xidmətlərin əlçatanlığının təmin edilməsi ilə bağlı qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə dair təkliflər hazırlanaraq qəbul edilmiş və həmin tapşırığın nəzarətdən çıxarılması ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına müraciət olunmuşdur.

“Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin yaradılması haqqında” ölkə Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanının 6.2-ci bəndinə uyğun olaraq “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası”nın layihəsi hazırlanaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına təqdim olunmuş və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” ölkə Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 3535 nömrəli Sərəncamının 2.8-ci bəndinə əsasən “Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncam layihəsi hazırlanaraq və adıyati qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Aidiyyəti qurumların təklifləri nəzərə alınmaqla yenidən hazırlanmış “Elektroenergetika haqqında” yeni qanun layihəsi razılaşdırılaraq Energetika Nazirliyinin Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Sahibkarların tələb olunan gücü 150 kVt-a qədər (orta və yüksək gərginlikli şəbəkədən) və 150 kVt-dan yuxarı olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı və Qayda layihələri yenidən işlənərək Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş və iqtisadiyyat, ədliyyə, maliyyə nazirliklərinin və “Azərenerji” ASC-nin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 15 mart tarixli 17/17/335-21/18 nömrəli dərəkənarı ilə Energetika Nazirliyinə göndərilmiş təklifləri layihədə nəzərə alınmışdır. Layihə 2018-ci il 16 may tarixli 04-12-60 nömrəli məktubla razılaşdırılması üçün “Azərişiq” ASC-yə göndərilmiş və “Azərişiq” ASC ilə razılaşdırıldıqdan sonra Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına göndərilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsi aidiyyəti qurumların nümayəndələrinin iştirakı ilə bir neçə dəfə müzakirə edilmiş və yenidən işlənilərək Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Dəm qazından zəhərlənmə hallarının qarşısının alınması məsələsinin qısa müddətdə həll edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Qaz təchizatı haqqında” Qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsinin müzakirəsinin “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il üçün iş planı”na daxil edilməsi təklif edilmişdir. Qanun layihəsi yenidən işlənilərək Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Sahibkarların mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi ilə təchizatı prosedurunun sadələşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 4 aprel tarixli 1313 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 28 fevral tarixli 1857 nömrəli Fərmanının 2.5-ci bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış və Ədliyyə, İqtisadiyyat nazirlikləri və “Azərişiq” ASC ilə razılaşdırılmış “Məişət abonentlərinin mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması (mövcud 0.4 kV-luq şəbəkədən) üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası” layihəsi Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş və Nazirlər Kabinetinin 24.07.2018-ci il tarixli 326 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 13 fevral tarixli 996-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 4 aprel tarixli 1903 nömrəli Fərmanının 1.3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsi aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə göndərilmişdir.

“İstilik enerjisindən istifadə qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi hazırlanaraq və aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə və Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyasına təqdim edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 27 avqust tarixli 234 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “İstehlakçıların elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi hazırlanaraq və aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin və dövlət proqramlarının icrası üzrə:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”, “Azərbaycan Respublikasında ağır sənaye və maşınqayırmanın inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”, “Azərbaycan Respublikasında neft və qaz sənayesinin (kimya məhsulları daxil olmaqla) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası,

“Azərbaycan Respublikasında biznes mühitinin əlverişliliyinin artırılması və beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 13 iyul tarixli 2199 nömrəli Sərəncamının həyata keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın icrası ilə bağlı Strateji proqramlar və islahatlar şöbəsi tərəfindən müvafiq işlər görülmüş, 2017-ci ilin yekunlarına görə müvafiq Strateji Yol Xəritəsində müəyyən edilmiş tədbirlər üzrə Energetika Nazirliyi 23 tədbir üzə 100 ballıq şkala əsasında 64% nəticə əldə etmişdir.

“Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”nin icrasına dair Tədbirlər Planında nəzərdə tutulmuş tapşırıqların icra vəziyyəti təhlil edilmiş, müzakirələrin aparılması məqsədilə işçi qrupunun iclasları təşkil edilmiş, görülmüş işlərə dair yekun hesabatlar hazırlanmışdır. 2017-ci ilin yekun hesabatı hazırlanaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına və Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinə təqdim edilmiş, 2018-ci ilin yekunlarına dair hesabat isə yekunlaşmaq üzrədir.

Strateji Yol Xəritəsinin Tədbirlər Planının 1.1.1-ci tədbirinə müvafiq olaraq, “Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncam layihəsi hazırlanaraq və aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Tədbirlər Planının 2.1.2. enerji mənbələri üzrə prioritetlərin müəyyən edilməsi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması tədbiri üzrə ənənəvi enerji mənbələri və təbii qaz üzrə prioritetlərin müəyyən edilməsi üçün müqayisəli təhlillər aparılmış, aparılmış təhlillərin yekunu olaraq layihələndiriləcək ənənəvi enerji mənbələrinə əsaslanan elektrik stansiyasının növü və konstruksiya xüsusiyyətlərinə dair tövsiyələrlə birlikdə texniki-iqtisadi əsaslandırma hazırlanmışdır.

Bununla əlaqədar Nazirlik tərəfindən aidiyyəti qurumların nümayəndələrindən ibarət işçi qrupu yaradılmış, bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində tanınmış məsləhətçi şirkətlərlə, beynəlxalq maliyyə institutları və potensial investorlarla məsləhətləşmələr aparılmış, xarici ölkələrin təcrübəsi ətraflı təhlil edilmişdir.

Buna uyğun olaraq ölkəmizdə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi, bu sahənin özəl investorlar üçün cəlbediciliyinin artırılması məqsədilə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəyə dəstək rejimləri, istehsal güclərinin şəbəkəyə qoşulması, istehsal olunan elektrik enerjisinin satın alınması ilə bağlı təminatlar, elektrik enerjisi şəbəkəsinin idarə olunması ilə bağlı texniki qaydalar, müqavilə bazası, ərazilərin müəyyənləşdirilməsi və ayrılması, lisenziya və icazələri əks etdirən hüquqi aktların hazırlanması məqsədi ilə Norveçin DNV GL Energy Advisory GmbH şirkəti ilə müqavilə imzalanmışdır.

Tədbirlər Planının 2.1.3-cü tədbiri üzrə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində hazırlığın qiymətləndirilməsi, elektrik enerjisi şəbəkəsinin gücləndirilməsi, bu sahədə tənzimləyici mühitin formalaşdırılması istiqamətində Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının dəstəyi ilə “Azərbaycanda bərpa olunan enerji layihələrinin dəstəklənməsi üçün şəbəkənin gücləndirilməsi” və “Azərbaycanda bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəyə tənzimləmə dəstəyi”, Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi ilə birlikdə “Azərbaycanda bərpa olunan enerjiyə hazırlığın qiymətləndirilməsi”, Asiya İnkişaf Bankının dəstəyi ilə həyata keçirilən “Üzən günəş panelləri sisteminin inkişafına dair biliklərin mübadiləsi və texniki yardım dəstəyi”, Böyük Britaniyanın “SNC-Lavalin's Atkins” şirkəti ilə birlikdə “Kiçik su elektrik stansiyalarının fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması və çayların hidroenerji potensialından səmərəli istifadə edilməsi” layihələri həyata keçirilir.

Sahəyə özəl investisiyanın cəlbi və yeni istehsal güclərinin istifadəyə verilməsi məqsədilə beynəlxalq şirkətlərlə əməkdaşlıq edilmişdir.

Tədbirlər Planının 2.1.4-cü Əlavə istehsal güclərinin yaradılması tədbiri üzrə tələb və təklif arasında tarazlıq yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasında müxtəlif bazar alətləri vasitəsilə istehlakın optimallaşdırılması ilə bağlı təkliflər hazırlanmış, əlavə istehsal güclərinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər planı tərtib edilmiş, əlaqədar qurumların iştirakı ilə məsələyə dair təqdimat keçirilmişdir.

Tədbirlər Planının 2.2.1-ci Alternativ və bərpa olunan enerji potensialının qiymətləndirilməsi tədbiri üzrə bərpa olunan enerji qurğularının ən uyğun formalarının və yerlərinin seçilməsinə dair qərar vermək məqsədilə maliyyə və mənfəət-zərər təhlillərinin aparılması üçün xüsusi model işlənmiş və həmin model üzərində bir neçə ssenarilər üzrə təhlillər aparılmışdır. Ölkənin alternativ və bərpa olunan enerji potensialı yenidən qiymətləndirilmişdir.

Tədbirlər Planının 2.2.2-ci Investisiya qoyuluşu tələb olunan elektrik stansiyalarının istismar və maliyyələşmə formasının seçilməsi tədbiri üzrə elektrik stansiyalarının dövlət vəsaiti hesabına, investisiya qoyuluşu üçün cəlbedici olan və hal-hazırda ölkəmizdə hüquqi mexanizmi müəyyənləşdirilmiş xüsusi maliyyələşməyə əsaslanan investisiya modellərindən istifadə edilməklə, habelə Azərbaycan Respublikasında elektrik stansiyalarının özəl investisiyalar əsasında tikilməsi ilə bağlı aparılmış müfəssəl araşdırmalar əsasında stansiyaların istismar formasına dair müvafiq təkliflər verilmişdir.

Bərpa olunan enerji mənbələri üzrə istehsal güclərinin özəl investisiya hesabına tikilməsinin məqsəduyğunluğuna dair qərar verilmişdir.

Tədbirlər Planının 2.3.2-ci İxrac potensialının reallaşdırılması üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması tədbiri üzrə Gürcüstan Respublikasına, İran İslam Respublikasına, Rusiya Federasiyasına, Türkiyə Respublikasına və Şərqi Avropa ölkələrinə ixrac layihələri ilə bağlı təhlillər aparılmışdır.

“Azerbaijan-Georgia-Turkey agt power bridge project Study of the Technical Potential for Trade of Electricity Between the Countries of Azerbaijan, Georgia and Turkey, USAID 2012, habelə Preparatory Activities for the Azerbaijan, Georgia, Turkey Regional Electricity Market Azerbaijan: Legal, regulatory and market assessment regarding the export prospects towards the Turkish market” (AHEF 121.AZ, & 122.GE) , İNOGATE 2016 araşdırmalarında verilmiş texniki-iqtisadi əsaslandırma bir daha nəzərdən keçirilmiş, eyni zamanda Enerji sektoru üzrə maliyyə bərpa planının hazırlanması, ADB, DNV-GL, 2016-2018 tədqiqatındakı nəticələrə əsasən ixraca dair texniki-iqtisadi əsaslandırma öyrənilmişdir.

“Azərenerji” ASC-nin elektrik enerjisi istehsalının maya dəyərinin, yanacaq istehlakının, texniki itkilərin, elektrik stansiyaları və elektrik enerjisinin ötürülməsi qurğularının enerji səmərəliliyinin diaqnostikası” adlı hesabat hazırlanmışdır.

Tədbirlər Planının 3.2.1-ci tədbirinə müvafiq olaraq şəbəkənin fəaliyyətinin tam təhlili məqsədilə Almaniyanın VPC şirkəti cəlb edilərək geniş hesabat hazırlanmış və əlaqədar orqanlarda müzakirə edilərək razılaşdırılmış yekun hesabat təqdim edilmiş, itkilərə səbəb olan hissələr müəyyən edilmiş və onların bərpası ilə bağlı konkret təkliflər hazırlanmışdır. Bu məqsədlə Almaniyanın VPC şirkəti cəlb edilərək, müfəssəl araşdırmalar aparılmış, Fictner və VPC şirkətləri tərəfindən tam tədqiq edilmiş, Almaniyanın və İsveçrənin təcrübəsi öyrənilmişdir.

Tədbirlər Planının 3.2.3-ci Elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən əsas icra göstəricilərinin (ƏİG) tətbiq edilməsi tədbirinə müvafiq olaraq Almaniyanın və İsveçrənin təcrübəsi təhlil edilmiş, yüksək gərginlik elektrikveriliş xətlərin və yarımstansiyaların

əsas avadanlıqları barədə müfəssəl hesabatlar hazırlanmış, tövsiyələr verilmiş, mövcud vəziyyət tam təhlil edilmiş, elektrik enerjisini ötürmə sisteminin hazırlığı indikatorları, Elektrik enerjisinin keyfiyyəti, Ötürmədə itkilər, Elektrik təchizatının etibarlılığı, Texniki xidmət və təmirlər üzrə indikatorlar, Elektrik enerjisinin ötürülməsini maya dəyəri üzrə qruplaşdırılmış ƏİG müəyyən edilmişdir.

Tədbirlər Planının 4.1.5-ci Texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələrinin alternativ mənbələrlə təminatının həyata keçirilməsi tədbiri üzrə ucqar yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılmasının səmərəliliyi təhlil edilmiş, Azərbaycan Respublikasında sahə üzrə mövcud vəziyyət, habelə beynəlxalq təcrübəyə əsaslanaraq, təhlükəsiz və diversifikasiya olunmuş davamlı təchizat, dəyər zənciri boyu yüksək səmərəlilik və keyfiyyət səviyyələri, tənzimləyici mexanizmlər, istifadə olunan idarəetmə prinsipləri, formalaşdırılmış tarif siyasəti və digər istiqamətlər üzrə statistik məlumatlar əsasında təhlillər aparılmış və ölkədə dayanıqlı inkişafın təmin olunması üçün dünyanın qabaqcıl ölkələrinin analoji təcrübələrindən istifadə edilərək strateji məqsədlər müəyyənləşdirilmişdir. Strateji məqsəd kimi digər elementlərlə yanaşı, səmərəli və effektiv qazpaylama infrastrukturunun təmin edilməsi müəyyənləşdirilmişdir. Bu strateji hədəf üzrə prioritetlər müəyyən olunmuş, müvafiq təhlillər aparılmış, bu prioritetlər üzrə həyata keçiriləcək tədbirlər müəyyənləşdirilmiş və onların həyata keçirilməsi ilə əldə olunacaq nəticələr proqnozlaşdırılmışdır. Azərbaycan Respublikasının ucqar yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılmasının səmərəliliyinin təhlili, bu sahədə beynəlxalq təcrübə və problemlərin həlli yolları, eləcə də qazlaşdırılması texniki-iqtisadi cəhətdən səmərəli olmayan yaşayış məntəqələrinin alternativ enerji təminatı ilə bağlı araşdırmanın aparılması və konkret təkliflərin hazırlanması ilə əlaqədar beynəlxalq məsləhətçilər üçün texniki tapşırıq hazırlanmışdır. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 23 noyabr tarixli 17/17/2787-14/09/02 nömrəli dərkənarı ilə müvafiq tapşırığın icrası ilə bağlı 2018-ci il dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün vəsait bölgüsünün tərtibi zamanı nəzərə alınmasına göstəriş verilmişdir.

Tədbirlər Planının 7.2.1-ci İstilik təchizatı sahəsində normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi tədbiri üzrə "İstilik enerjisindən istifadə qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi hazırlanaraq və aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə və Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına təqdim edilmişdir.

Tədbirlər Planının 7.2.2-ci İstilik təchizatı sahəsində institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi tədbiri üzrə Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasına Energetika Sahəsində İslahatlara Dəstək Proqramı ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 16 dekabr tarixli 191 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi barədə layihə təqdim edilmişdir. Bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 2 mart tarixli 71 nömrəli qərarı qəbul edilmiş, Energetika Nazirliyi tərəfindən açıq tenderin keçirilməsi ilə bağlı zəruri tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 06 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında ağır sənaye və maşınqayırmanın inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin Tədbirlər Planında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icra vəziyyəti təhlil edilmiş, müzakirələr aparılmış, görülmüş işlərə dair hesabat hazırlanaraq İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 06 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının neft və qaz sənayesinin (kimya məhsulları daxil olmaqla) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin Tədbirlər Planında

nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icra vəziyyəti təhlil edilmiş və aidiyyəti tapşırıqların icrası ilə əlaqədar müvafiq işlər görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 2 iyul tarixli 2947 nömrəli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasında biznes mühitinin əlverişliliyinin artırılması və beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 13 iyul tarixli 2199 nömrəli Sərəncamının həyata keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı”na müvafiq olaraq görülmüş işlərə dair məlumat müvafiq təsdiqedic sənədlərlə birlikdə Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

EU4Energy Programı çərçivəsində Beynəlxalq Enerji Xartiyası tərəfindən həyata keçirilən “Azərbaycan Respublikasının uzunmüddətli enerji strategiyasının hazırlanmasına dəstək” layihəsi çərçivəsində 5 iyul tarixində Energetika Nazirliyində aidiyyəti qurumların nümayəndələrinin iştirakı ilə ilk iclas keçirilmişdir. İlk iclasda layihənin icraçısı qismində cəlb olunmuş məsləhətçi tərəfindən enerji sektorunun inkişaf strategiyaları üzrə beynəlxalq təcrübə ilə bağlı məlumat verilmiş və müzakirələr aparılmışdır.

Sözügedən layihə çərçivəsində hesabat ilinin 25-26 sentyabr tarixlərində Park Inn otelində Enerji Xartiyasının təşkilatçılığı ilə müvafiq olaraq maraqlı tərəflərlə məsləhətləşmələr və qurumlararası koordinasiya üzrə qabaqcıl təcrübənin əsas prinsipləri Seminarı və Tərəfdaşların Məsləhətləşmə Seminarı keçirilmişdir.

Strategiyanın hazırlanmasına dəstək layihəsi üzrə 2-ci qurumlararası iclas hesabat ilinin dekabr ayının 13-də Bakı Biznes Mərkəzində təşkil olunmuşdur. İclasda məsləhətçi tərəfindən strategiyanın hazırlanması üzrə Yol Xəritəsinin təqdimatı keçirilmiş, bundan əlavə olaraq SOCAR, ABOEMDA, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, Energetika Nazirliyinin nümayəndələri çıxış etmişlər. Yol Xəritəsinin təqdim edilməsi ilə layihə yekunlaşmışdır.

Energetika sahəsində beynəlxalq əlaqələr üzrə:

Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 4-cü toplantısı, İqtisadi, ticarət, elmi və texniki əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan–Vyətnam Hökumətlərarası Komissiyasının 2-ci iclası, Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 15-ci iclası və Qazaxıstanın neft və neft məhsullarının Azərbaycan üzərindən tranziti üzrə İşçi Qrupu və Qazaxıstan mənşəli mayeləşdirilmiş təbii qazın (LNG) Xəzər dənizi vasitəsilə Azərbaycana çatdırılması və nəqli üzrə İşçi Qrupunun ilk iclası təşkil olunmuş və bütün tədbirlərin sonunda sənədlər imzalanmışdır.

2018-ci ilin 15 fevral tarixində Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilmiş Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin dördüncü toplantısı keçirilmiş və iclasın yekunları ilə bağlı 13 ölkənin – Azərbaycan, Gürcüstan, Yunanıstan, Bolqarıstan, Albaniya, İtaliya, Xorvatiya, Monteneqro, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Türkmənistan, Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya və Avropa Komissiyasının rəsmiləri tərəfindən Birgə Bəyannamə imzalanmışdır.

2018-ci ilin 20 iyul tarixində Bakı şəhərində energetika nazirinin həmsədrliyi ilə “İqtisadi, ticarət, elmi və texniki əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan–Vyətnam Hökumətlərarası Komissiyası”nın 2-ci iclası keçirilmiş və iclasın yekununda Protokol imzalanmışdır.

2018-ci ilin 18 sentyabr tarixində Bakı şəhərində keçirilmiş Qazaxıstanın neft və neft məhsullarının Azərbaycan üzərindən tranziti üzrə İşçi Qrupu və Qazaxıstan mənşəli

mayeləşdirilmiş təbii qazın (LNG) Xəzər dənizi vasitəsilə Azərbaycana çatdırılması və nəqli üzrə İşçi Qrupunun ilk iclası keçirilmiş və sonda iclasın Protokolu imzalanmışdır.

2018-ci ilin 29-31 oktyabr tarixlərində Qazaxıstan Respublikasının Astana şəhərində Azərbaycan Respublikası energetika nazirinin həmsədrliyi ilə keçirilmiş "Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiya"nın 15-ci iclası keçirilmiş və tədbirin sonunda Protokol imzalanmışdır.

20-22 aprel tarixlərində energetika nazirinin müavininin OPEC Nazirlərinin Birgə Monitoring Komitəsinin 8-ci iclasında, 21-24 iyun tarixlərində energetika nazirinin OPEC-in Neft – Dayanıqlı gələcək üçün əməkdaşlıq mövzusunda 7-ci beynəlxalq seminarında, 22-24 sentyabr tarixlərində energetika nazirinin OPEC Nazirlərinin Birgə Monitoring Komitəsinin (JMMC) 10-cu iclasında iştirak edilmiş, 2018-ci ilin 4-7 dekabr tarixlərində energetika nazirinin OPEC Nazirlərinin Birgə Monitoring Komitəsinin (JMMC) 12-ci iclası və OPEC və qeyri-OPEC nazirlərinin 5-ci görüşündə neft hasilatının azaldılmasına dair sazişin müddətinin 1 yanvar 2019-cu il tarixindən etibarən 6 ay müddətinə uzadılmasına qərar verilmişdir.

2018-ci ildə nazirliyin rəhbərliyi tərəfindən aşağıdakı beynəlxalq və dövlətlərarası tədbirlərdə iştirak təmin olunmuşdur:

- 13-16 yanvar tarixlərində Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı ilə yanacaq energetika sahəsində əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə etmək məqsədi ilə Səudiyyə Ərəbistanına səfər;

- 16-18 fevral tarixlərində Münhen Təhlükəsizlik Konfransının sədri Volfqanq İşingerin dəvəti ilə Almaniya Federativ Respublikasının Münhen şəhərinə səfər;

- 18-20 fevral tarixlərində Rusiya Federasiyasının energetika naziri cənab Aleksandr Novakin dəvəti ilə Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərinə səfər;

- 21-24 fevral tarixlərində Türkmənistanın Nazirlər Kabinetinin sədr müavinin dəvəti ilə Türkmənistan Respublikasına səfər;

- 11-13 aprel tarixlərində Azərbaycan-İran arasında elektrik enerjisinin ticarətinə dair müqavilənin müzakirəsində iştirak etmək məqsədilə İran İslam Respublikasının Tehran şəhərinə səfər;

- 18-19 aprel tarixlərində "Bütün Avropalılar üçün təmiz enerji-irəliyə aparan yol" adlı konfransda iştirak etmək məqsədilə Bolqarıstanın paytaxtı Sofiya şəhərinə səfər;

- 24-26 aprel tarixlərində Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının 7-ci iclasında iştirak etmək məqsədi ilə Türkiyə Respublikasının Ankara şəhərinə səfər;

- 5-8 may tarixlərində İran İslam Respublikasının Energetika Nazirliyinin dəvəti ilə İrana səfər;

- 6-8 iyun tarixlərində Enerji səmərəliliyi: enerji yoxsulluğuna qarşı mübarizədə və hamı üçün əlçatan enerji xidmətlərinə çıxışın təmin edilməsində prioritet adlı yüksək səviyyəli Forumda iştirak etmək məqsədilə Rumıniyanın Buxarest şəhərinə səfər;

- 12 iyun tarixində Trans-Anadolu qaz boru kəmərinin (TANAP) açılış mərasimində iştirak etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibində Türkiyənin Eskişəhər şəhərinə səfər;

- 24-29 iyun tarixlərində 27-ci Dünya Qaz Konfransında iştirak etmək məqsədi ilə ABŞ-ın Vaşinqton şəhərinə səfər;

- 12 avqust tarixində Xəzəryanı Dövlətlərin Dövlət Başçılarının Beşinci Zirvə Toplantısında iştirak etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin

başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibində Qazaxıstan Respublikasının Aktau şəhərinə səfər;

- 25-26 sentyabr tarixlərində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibində İtaliya Respublikasının Roma şəhərinə səfər;

- 2-4 oktyabr tarixlərində Rusiya enerji həftəsi – 2018 Beynəlxalq Forumunda iştirak etmək məqsədi ilə Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərinə səfər;

- 15-20 oktyabr tarixlərində Kəmərlər və Yol Nazirləri Konfransında iştirak etmək məqsədi ilə Çin Xalq Respublikasının Sucjou şəhərinə səfər;

- 19-20 noyabr tarixlərində Türk Axını Təbii qaz boru kəməri layihəsinin dəniz hissəsinin tamamlanması münasibətilə Türkiyə Respublikasının İstanbul şəhərinə səfər;

- 21-22 noyabr tarixlərində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibində Türkmənistanına səfər.

Xarici dövlətlərin və xarici təşkilatların nümayəndələrinin Azərbaycana səfərləri zamanı aşağıda qeyd olunan şəxslərin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətləri ilə Energetika Nazirliyində görüşlər keçirilmişdir:

- OPEC-in Baş katibi;

- Enerji Xartiyasının Baş katibi;

- Rusiya, İran və Ukrayna energetika nazirlərinin müavinləri;

- Vyetnamın sənaye və ticarət naziri;

- Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının 4-cü iclasında və 25-ci Xəzər Neft və Qaz Sərgi və Konfransında iştirak etmək üçün bir sıra ölkələrin yüksək səviyyəli şəxslərinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətləri;

- Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti;

- Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının enerji nazirinin müavininin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti;

- Afrika İttifaqı Komissiyasının infrastruktur, enerji, İKT və turizm üzrə komissarının başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti;

- CAREC İnstitutunun direktoru;

- Beynəlxalq Enerji Agentliyinin icraçı direktoru;

- Çex Respublikasının sənaye və ticarət naziri;

- NATO Parlament Assambleyasının iqtisadiyyat və təhlükəsizlik komitəsinin üzvlərindən ibarət nümayəndə heyəti;

- Avropa İnvestisiya Bankının (AİB) vitse-prezidenti;

- ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə müavininin yeni təyin olunmuş müşavirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti;

- Asiya İnkişaf Bankının vitse-prezidenti;

- Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (EBRD) vitse-prezidenti;

- BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti;

- USAID rəhbərinin Avropa və Asiya Bürosu üzrə köməkçisi və s.

- 2018-ci ildə Azərbaycanla bir sıra ölkələr arasında energetika sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi məqsədilə hüquqi zəmin yaradılması üçün Energetika Nazirliyi ilə Belarus, CAR, Monqolustan, Çin, Türkiyə, Ukrayna və Meksikanın müvafiq nazirlikləri arasında Anlaşma Memorandumu layihələri hazırlanaraq, razılaşdırılması məqsədilə aidiyyəti üzrə, qarşı tərəflərə göndərilmişdir. Belə ki, Belarus və İndoneziya ilə əməkdaşlığa dair sənəd layihəsi artıq qarşı tərəflə razılaşdırılaraq imzalama səlahiyyətinin alınması məqsədilə Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş,

Energetika Nazirliyi ilə Bəhreyn, Mərakeş, Hindistanın müvafiq nazirlikləri arasında daha öncədən hazırlanmış sənəd layihələri qarşı tərəfdən edilmiş əlavə və dəyişikliklərin razılaşdırılması üçün hazırda dövlətdaxili prosedurdan keçirilməkdədir, Çexiya və Əlcəzairlə aramızda mövcud olan sənəd layihələri isə qarşı tərəflə razılaşdırılma mərhələsindədir.

Energetika Nazirliyi tərəfindən verilən icazələr üzrə:

2018-ci il ərzində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 15 dekabr tarixli 230 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "İxrac nəzarətinə düşən mallar (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) üzrə xüsusi icazənin verilməsi" Qaydalarına uyğun olaraq ixrac nəzarətinə düşən malların idxalına, ixracına və tranzitinə 292 icazə verilmişdir. Verilmiş icazələrin 244-ü idxal, 24-ü ixrac, 24-ü isə tranzitlə bağlı olmuşdur.

Sahibkarların vaxt itkisinin azaldılması, dövlət strukturlarına etimadın daha da gücləndirilməsi, şəffaflığın və operativliyin artırılması məqsədilə, Energetika Nazirliyi tərəfindən qanunvericiliyə əsasən müvafiq icazələrin alınması üçün sənədlərin qəbulu və onların verilməsi hesabat ilinin fevral ayından 5 sayılı Bakı "ASAN Xidmət" mərkəzi vasitəsilə həyata keçirilir. Bu dövr ərzində nazirlik tərəfindən "ASAN Xidmət" mərkəzi vasitəsilə 242 icazə verilmişdir.

Hazırda 3 növ icazənin:

- "İxrac nəzarəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən ixrac nəzarətinə düşən malların (işlərin, xidmətlərin, əqli fəaliyyətin nəticələrinin) ixracı, təkrar ixracı, idxalı, təkrar idxalı və tranziti üçün icazə;

- "Mülki dövriyyənin müəyyən iştirakçılarına mənsub ola bilən və dövriyyədə olmasına xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyaların siyahısı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən mülki dövriyyənin müəyyən iştirakçılarına mənsub ola bilən və dövriyyədə olmasına icazə əsasında yol verilən (mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyaların dövriyyəsinə icazə;

- İxrac məqsədli neft-qaz fəaliyyətinə xüsusi iqtisadi rejimin tətbiqi haqqında şəhadətnamənin "ASAN Xidmət" mərkəzi vasitəsilə verilməsi həyata keçirilir.

Qaydalara uyğun olaraq icazələrin verilməsi üçün təqdim olunmuş sənədlərdə məlumatların, texniki göstəricilərin düzgünlüyü yoxlanılmış, xarici iqtisadi əlaqələrin həyata keçirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş malların ixrac nəzarətinə düşən malların siyahısına uyğunluğu araşdırıldıqdan sonra malların idxalına, ixracına və tranzitinə icazə verilmişdir.

"Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının 03.04.1998-ci il tarixli 459-IQ nömrəli Qanununa əsasən "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" MMC-yə elektrik enerjisinin sənaye parkının hüdudlarında paylanmasına 1 icazə verilmişdir.

Təqdim edilmiş sənədlərin və verilmiş icazələrin reyestri aparılmış və icazələrə dair məlumatlar elektron qaydada Vergilər Nazirliyinə, İqtisadiyyat Nazirliyinə və Dövlət Statistika Komitəsinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 22 aprel tarixli 91 nömrəli qərarının 4.30-cu bəndinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun (NEZ) modernizasiya və yenidənqurma layihəsi çərçivəsində aparılan təmir və tikinti işləri üçün ölkəyə gətirilən avadanlıqların və materialların gömrük idxal rüsumuna cəlb olunmaması məqsədilə 2018-ci ildə 22 təsdiqedicisi sənəd verilmişdir.

Elektron idarəetmə və informasiya təminatı üzrə:

Hesabat ilinin iyun ayında Energetika Nazirliyinin Elektron xidmətlər (www.e-xidmet.minenergy.gov.az) portalı yenidən işlənib hazırlanmışdır və istifadəyə verilmişdir. Bundan başqa Nazirliyin yeni internet səhifəsi işlənib hazırlanmışdır və səhifənin tam istifadəyə verilməsi üçün bir sıra bölmələrdə və saytın ingilis dili versiyasında işlər aparılır. Yaxın zamanlarda işlər bitdikdən sonra səhifə istifadəyə veriləcəkdir. Yeni internet səhifəyə “Sual-Cavab” , “Video-qəbul” bölmələri əlavə edilmiş və eyni zamanda Energetika Nazirliyinin hazırda fəaliyyətdə olduğu rəsmi internet səhifəsində olan digər bölmələr istifadəçi rahatlığına uyğun yenidən hazırlanıb və dizayn olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 17 oktyabr tarixli 235 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektron xidmət növlərinin Siyahısı”nın 8.3 (“İxrac nəzarətinə düşən və Energetika Nazirliyinin səlahiyyətinə aid olan malların (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) ixracı, idxalı, təkrar ixracı, təkrar idxalı və tranziti üçün icazənin verilməsi məqsədi ilə müraciətin və sənədlərin qəbulu”), 8.4 (“Qazın istehsalına və təbii qazın emalına, neft və neft məhsullarının emalına icazənin verilməsi üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu”), 8.5 (“İxrac məqsədli neft-qaz fəaliyyəti üçün podratçılara və subpodratçılara xüsusi iqtisadi rejimin tətbiqi haqqında şəhadətnamə verilməsi məqsədi ilə müraciətin və sənədlərin qəbulu”) və 8.7 (“Sənaye qaz qurğusunun istismarına icazə verilməsi üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu”) bəndlərində nəzərdə tutulan Energetika Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən elektron xidmətlər tam elektronlaşdırılmış və bu xidmətlər Nazirliyin Elektron xidmətlər portalında yerləşdirilmişdir, həmin siyahının 8.8-ci və 8.9-cu bəndlərində qeyd olunan “Qaz istismarı qaydalarının pozulmasına görə cərimələrin internet vasitəsilə ödənilməsi” və “Enerji istismarı qaydalarının pozulmasına görə cərimələrin internet vasitəsilə ödənilməsi” xidmətlərindən istifadə etməklə tətbiq edilən cərimələrin ödənilməsi üçün www.asanpay.az portalına müvafiq keçidlər verilmişdir.

“Lisənziya və icazələr haqqında” Qanunun 3 nömrəli əlavəsində Energetika Nazirliyi tərəfindən verilən 11 icazə 2018-ci ildə Dövlət xidmətləri ilə bağlı vahid məlumat (www.dxr.az) portalına əlavə edilmişdir. Beləliklə, Nazirlik tərəfindən göstərilən bütün xidmətlər (17 xidmət) Dövlət xidmətləri ilə bağlı vahid məlumat portalında öz əksini tapmışdır və eyni zamanda elektronlaşdırılmış “İxrac nəzarətinə düşən və Energetika Nazirliyinin səlahiyyətinə aid olan malların (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) ixracı, idxalı, təkrar ixracı, təkrar idxalı və tranziti üçün xüsusi icazənin verilməsi”, “Qazın istehsalına və təbii qazın emalına icazə”, “Sənaye qaz qurğusunun istismarına icazə”, “Neft və neft məhsullarının emalına icazə”, “İxrac məqsədli neft-qaz fəaliyyəti üçün podratçılara və subpodratçılara xüsusi iqtisadi rejimin tətbiqi haqqında şəhadətnamənin verilməsi” icazə növlərinə keçid linkləri verilmişdir.

Bundan başqa Energetika Nazirliyinin rəsmi internet səhifəsində “Xidmətlər” bölməsi yaradılmışdır ki, bu bölmədə elektron xidmətlərə, dövlət xidmətlərinə keçid linki verilmişdir. Əlavə olaraq “Xidmətlər” bölməsində “Əhali abonentinin enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması” və “Qeyri-əhali abonentinin enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması” qaydaları haqqında məlumat və xidmətlərə keçid verilmişdir, habelə Nazirliyin rəsmi internet səhifəsində vətəndaşlar üçün nazirliyin “974” Çağrı Mərkəzi və “Qaynar xətt” xidmətinin bannerləri əlavə edilmişdir.

Karguzarlıq üzrə:

2018-ci il ərzində Energetika Nazirliyinə daxil olmuş bütün sənədlərin hərəkəti və icrası aşağıdakı kimi olmuşdur:

No	Daxil olan sənədlərin adları	cəmi daxil olub
1.	Azərbaycan Respublikasının Qanunları	16
2.	AR Prezidentinin Fərmanları	35
3.	AR Prezidentinin Sərəncamları	52
4.	AR Nazirlər Kabinetinin Qərarları	420
5.	AR Nazirlər Kabinetinin Sərəncamları	108
6.	Müxtəlif növ yazışmalar	4980

Hesabat dövründə Nazirliyə 2304 vətəndaş müraciəti daxil olmuşdur ki, bunların 402-si Energetika Nazirliyinin "Çağrı mərkəzi - 974" vasitəsilə qeydiyyatda alınmışdır. Daxil olan hər bir müraciət üzrə operativ araşdırılma aparılmış və vətəndaşlara mümkün qısa müddət ərzində cavab verilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyindən qaz sızma və dəm qazı ilə bağlı 129 məlumat daxil olmuşdur ki, bu məlumatlar operativ şəkildə "Azəriqaz"İB-nin 104, 185 və (012) 521-33-44 sayılı qaynar xətlərinə ötürülmüş və yaranmış təhlükəli vəziyyət ilə bağlı məlumat verilmişdir.

Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərməsinin təşkili sahəsində aparılan işlər nəticəsində nazirlikdə "İdarələrarası elektron sənəd dövriyyəsi" proqramının tətbiqi ilə bağlı təlimlər keçirilmiş və hazırda qeyd edilən proqramdan sənəd dövriyyəsində lazımi şəkildə istifadə olunur. Proqram şöbənin işçiləri tərəfindən öyrənilmişdir. Hazırda Nazirliyə daxil və xaric olan bir sıra sənədlər həmin proqram vasitəsilə daxil və xaric olunur.

Nazirliyə daxil olan məktublارın icrası təmin edilmiş, öz səlahiyyətləri çərçivəsində Nazirliyin əməkdaşları ölkə ərazisində keçirilən tədbirlərdə, sərgilərdə, görüşlərdə, seminarlarda iştirak etmiş, Nazirliyin əməkdaşları xarici ölkələrdə təşkil olunmuş müxtəlif kurslarda və seminarlarda iştirak məqsədilə ezamiyyətdə olmuşlar.

Ölkələrarası əməkdaşlıqla bağlı daxil olmuş normativ hüquqi aktların layihələrinə rəy verilmiş, iclasların protokollarının icrası təmin edilmiş, əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə bağlı təkliflər təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və yanacaq-energetika sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrin kollektivləri respublika ərazisində qüvvədə olan qanunvericilik aktlarından, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin göstərişlərindən, qəbul edilmiş dövlət proqramları və konsepsiyalarından irəli gələn vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi üçün bundan sonra da yüksək səviyyədə və əzmlə fəaliyyət göstərəcəkdir.